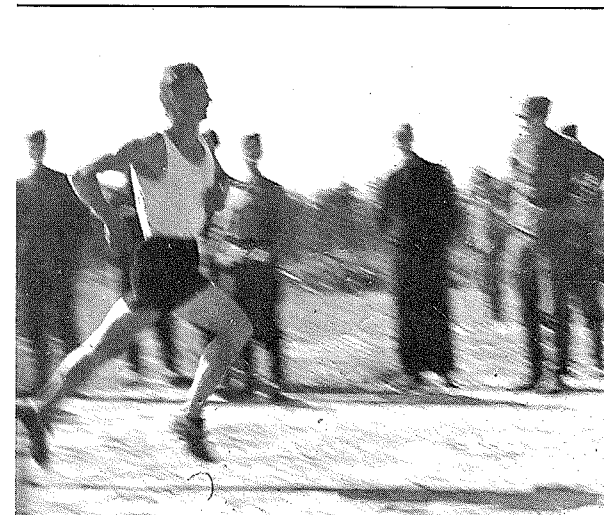

SUVANNON SEUTU

SAKKOLAN, METSÄPIRTIN JA
VUOKSELAN PITÄJÄLEHTI

Äitienpäivän vietto Vuoksella Räihärannan koululla vuonna 1937.

Urheilua
sivut 6-13

Sakkolalainen
Viljam Virolainen
pinkoo maaliin
juoksukisassa
1938.

SUVANNON YMPÄRISTÖN
KOTISEUTULEHTI

N:o 3 * 2006
T O U K O K U U

SUVANNON SEUTU nro 3/2006:

* Sakkola-Museon kesästä, s. 4-5	* Virkin virkkeet, s. 20
* Hypättiin, hiihdettiin, juostiin ja palloiltiin silloin ennenkin, s. 6-9	* Karjalaista ruokaperinnettä: norssit, s. 21
* Vuokselan urheiluhistoriaa, s. 10-11	* Sakkolan kilpi herätti ajatuksia, s. 22
* Opettajat innostivat urheilemaan, s. 12	* Ilmoituksia, s. 23
* Urheilija ja hänen kohtalonsa s. 13	* Edesmenneitten muistolle, s. 24-26
* Mummoja ja äitejä muistellen s. 14	* Merkkipäiviä, s. 26-27
* Minun mummoni, s.15	* Lähde karjalaisille kesäjuhille Haminaan, s. 28
* Äitien iloksi ja kunniaksi, s. 16	* Kesän kotiseutumatkoi, s. 28-29
* Wanhat kuvat kertovat, s. 17	* Ilmoituksia, s. 30-31
* Metsäpirttipinssin suunnittelukilpailu, s. 18	* Yhteystietoja Sakkola, Metsäpirtti ja Vuoksela, s. 32
* Harossimiehen juttusarja alkaa, s. 19	
* Vuokselan kuulumiset, s. 19	

HAPARAISTEN, KELJAN JA PURPUAN KYLIEN KYLÄKIRJAN ALOITUSKOKOUS

TIISTAINA 23.05.2006 KLO 18.00
LEMPÄÄLÄN EHTOOKODON TAKKAHUONEESSA
OSOITE: KATEPALINTIE 9 37500 LEMPÄÄLÄ.

Paikalle toivotaan kaikkia asiasta kiinnostuneita.
Materiaalia esim. lyhyitä kertomuksia, kuvauksia, valokuvia
yms. voi toimittaa seuraaville yhteyshenkilöille, joilta saa asiasta
myös tarvittaessa lisätietoja.

Tervetuloa, kahvitarjoilu!

Aila Alanen, Ollilantie 16, 37500 Lempäälä,
puh. 03- 3752 852, 040-707 6164, aila.alanen@lempaala.fi

Hannu Turkkinen, Turkkisentie 12, 37500 Lempäälä
puh. 03-3752 525, 040-581 4398, hannu.turkkinen@kotiportti.fi

Hannu Paukku, Harjatie 5, 32210 Loimaa
puh. 02-762 8152, 0500-741 296, hannu.paukku@punkalaidun.fi

SAKKOLAN HISTORIA

Toinen, uusittu painos Sakkolan
historiaa on edelleen
saatavana,
samoin muitakin teoksia!

Kirjoja voi hankkia Osuuspankin
konttorista Lempäälässä.
Kirjoja myyvät myös Lempää-
lässä Anneli Kuisma ja Aaro
Viskari.

**Anneli Kuisma hoitaa
postitettavat tilaukset,
puh. 03- 3748 410**

Postilähetyksistä peritään
lisäksi lähetykskulut.

Muista myös muut
Sakkola-tuotteet -
uutuutena tyylikkääät silkkiset
solmiot ja huivit!

PAUKUN PALSTA

Rasismista

Meillä Suomessa suomalaiset itse pitävät nykyään kovaa ääntä siitä, että me suhtaudumme ulkomaalaisiin ja kansallisiin vähemmistöihimme rasistisesti. Rasistisesta suhtautumisesta vähemmistökansallisuuksiin on kuulunut uutisia myös eri puolilta Eurooppaa ja Venäjältäkin.

Olemmeko me suomalaiset rasisteja? Mielestäni emme. Yleisesti ottaen me suomalaiset olemme aina suhtautuneet lojaalisti maahamme tulleeisiin harvoin ulkomaalaisiin.

Ulkomaalaisia on meillä pidetty jotenkin parempina ja ehkä outoina ilmestyksinä, mutta rasistista suhtautumista on esiintynyt harvoin.

Kansamme on kautta historian ollut alistetussa asemassa. Suomalaiset ovat olleet sekä ruotsalaisten että venäläisten hallitsemia. Herravihaa meillä on ollut ja on ehkä edelleenkin, mutta se ei ole rasismia. Se on vaan katkeruutta, jonka kokemamme vääryydet ovat aiheuttaneet.

Ruotsin vallan aikana, joskus 1700-luvun puolivälissä, Ruotsissa annettiin määräys, että kaikki mustalaismiehet on tavattaessa hirtettävä sekä naiset ja lapset karkotettava maasta. Silloin mustalaiset tulivat suurin joukoin Suomeen ja heidän edelleen käyttämästään murteesta päätellen Itä-Suomeen. Tästä ruotsalaisesta alkuperästään johtuen lähes kaikilla mustalaisperheillä on ruotsinkielinen sukunimi. Suomessa mustalaisia ei hirtetty ja he saivat rauhassa harjoittaa kiertelevää elämäänsä.

Viipuri oli autonomian aikana ja ennen sotia kansainvälinen kaupunki. Siellä harjoittivat ammattiaan suomalaisten kanssa rinta rinnan tasarvoisina niin venäläiset, saksalaiset, baltit kuin ruotsalaisetkin. Reppuryssät kiertelivät ympäri Suomea kaupustelemassa erilaisia tarpeellisia tavaroita. He olivat odotettuja vieraita, joilta saattoi ostaa jotain pientä vaimolle ja tyttärille. Heiltä kuultiin tuoreimmat

uutiset emämaasta Venäjältä ja muualtakin maailmalta. Yleensä yösjakin heille tarjottiin.

Ruotsinkieliseen vähemmistöömme olemme me suomalaiset aina katsoneet vähän ikään kuin ylöspäin emmekä ole yrittäneet heitä alistaa. He ovat saaneet rauhassa pitää oman kielensä ja kulttuurinsa. Venäläisiä tuli Suomeen runsaasti Venäjän vallan aikana ja myöhemmin Venäjän vallankumousten seurauksena. He ovat varsin hyvin sopeutuneet ja jopa sulautuneet suomalaiseen kantaväestöön.

Sodan jälkeen Suomessa hoidettiin Karjalan ja muiden pakkoluovutettujen alueiden evakkojen sijoittamisen ja asuttamisen mallikelpoisesti. Meillä ei pakolaisia sijoitettu mihinkään keskitysleireille, vaan kansan keskuuteen perhemajoituksiin. Pienistä kahnauksista huolimatta sopeutuminen uusille asuinsijoille sujui hyvin. Ihmetyttää kaikenlaiset puheet suomalaisten rasismista!

Hannu J. Paukku

Sakkola-Säätiön
valtuuskunnan puheenjohtaja
Harjatie 5, 32210 LOIMAA
p. 02-7628152, GSM 0500-741296
hannu.paukku@punkalaidun.fi

Tilaa SUVANNON SEUTU

omaksi luettavaksi tai
läheiselle lahjaksi!

Asiaa, tietoa, historiaa,
tapahtumia, tarinoita
Sakkolasta, Metsäpirtistä ja
Vuokselasta
sekä muuta materiaalia
karjalaisuuteen liittyen.

Loppuvuoden numerot
3-8 toukokuulta
lähtien vain 15 euroa.
Tilaa p. 040 730 2622

Paukkujen 29.6.-2.7.2006 järjestettävä sukumatka tuli täyteen jo ennen Suvannon Seudun ilmestymistä.
Laajasta mielenkiinnosta johtuen järjestän toisen matkan heinäkuun lopulla 28.-31.7.2006.
Matkalla on mahdollisuus osallistua Käkisalmissa järjestettävään Kesäpäivä Karjalassa -juhlaan.
Matkalle voivat osallistua muutkin kuin Paukun sukuun kuuluvat.
Ilmoittautumiset ja lisätiedot:
Hannu J. Paukku, Harjatie 5, 32210 LOIMAA,
p. 02-7628152, GSM 0500-741296,
e-mail: hannu.paukku@punkalaidun.fi

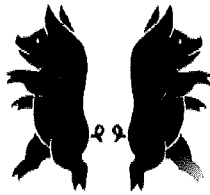
Pitäjämme internetissä:

www.sakkola.fi

www.vuoksela-seura.fi

www.metsapirtti.net

Sakkola-Museon kesä 2006

Sakkola-Museon kesäkausi
Kuokkalan museoraitilla
Lempäälässä on
käynnistynyt 2.5.

Museo on auki
päivittäin 3.9. asti kello 11-17.

Näyttelyssä kylistä Pannusaari
jatkaa täydennettynä
Lupralla ja Haitermaalla.

Sakkola-Museota
koskevat tiedustelut:

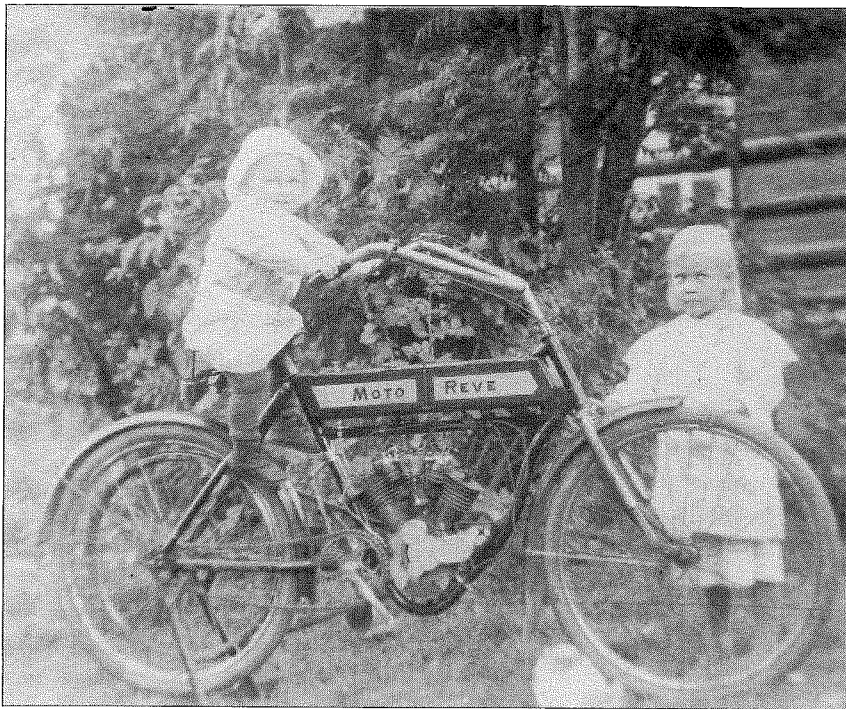
Antti Hynnä p. 040 849 0048
Hannu Turkkinen p. 040 581 4398
Elsa Mäkelä p. 040 706 9483

Museoraitin yhteydessä, Hakkarin kartanon alueella viete-
tään perinnepäivää 10.6.
kello 9-15.

Paikalla on vanhan ajan markkina-
myyntiä ja ohjelmaa, mm. kuvaelma,
jossa kohtaavat laamanni Svinhufvud
ja sepän emäntä.

Myös Sakkola-Säätiö ja Suvannon
Seutu on esillä 10.6. Tarjolla markki-
noilla on vanhoja Suvannon Seudun
numeroita, joista vielä ylimääräisiä

Heinäpellolla
Pannusaares-
sa Aleksanteri
Naskalin pel-
lolla 1928.

Moottoripyörä 1920 luvulla. Kuvassa Hilkka Naskali ja Vilho Naskali. Vilho muutti sittemmin Kanadaan. Helvi Talvion kokoelmasta.

kappaleita on jäljellä arkistoitujen
lisäksi. Hae näytelehtiä – maksu va-
paaehtoinen.

Sakkola-Museolla voit siis poiketa
minä päivänä hyvänsä. Oppaan saa
tarvittaessa viereisestä Kaupamuse-
osta tai ottamalla yhteyttä ylläoleviin
henkilöihin etukäteen.

Paikalle kannattaa tulla myös Kuok-
kalankosken Markkinoiden aikaan 15.7.
Luvassa on kotiseutuhenkiset koko per-
heen kesämarkkinat Kuokkalankosken
vehreissä maisemissa ravintola Villa
Hakkarin alueella.

Paikalla voi silloin kuulla muun mu-
assa vastavalittua tangokuningatarta,
on tukkilaisromantiikkaa ja kosken-

laskunäytöksiä, musiikki-, kuoro- ja
tanssiesityksiä, lapsille monipuolisia
esityksiä ja toimintaa jne. Laajalle
markkinatorille saapuu runsaasti käsi-
työläis- ja luontaistuotteiden myyjiä.

Viereisellä Museoraitilla Lempäälä-
Seura esittelee kotiseutumuseoita sekä
pitää työnäytöksiä vanhoista työmene-
telmistä. Myös Sakkola-Museolla on
Sakkola-Säätiön väkeä paikalla evakko-
museomme kokoelmista kertomassa.

Markkina-alueelle on maksuton pää-
sy sekä vapaa autojen parkitusalue.
Markkinat jatkuvat alkuillasta Lem-
pälän Nuorisoseuran kesäteatterilla ja
lopuksi on vielä markkinatanssit.

-MRT

Pannusaari - Voloska

Pannusaari ja Voloska kuuluivat viral-
lisesti Haitermaan kylään ja sijaitsi-
vat sen pohjoisosassa. Muutamat
Voloskan taloista kuuluivat maarekisterin
mukaan Sakkolan kylään, vaikka ne maan-
tieteellisesti sijaitsivatkin melko kaukana
Kirkonkylästä Suurensuon toisella puolella.
Sekä Pannusaari että Voloska rajoittuivat
pohjoisessa Pyhäjärven pitäjään. Raja kulki
Suurensuon laidalta Voloskan lampien kaut-
ta Kiimajärveen ja siitä edelleen Kiisjokea
(Kiisinoja, Hilpaoja) myöten Lupraan.
Lännessä Pannusaaren kylä rajoittui Lupran
ja Valkjärven kyliin. Pannusaaren, Voloskan
ja Pyhäjärven puoleisen Tiituan kylän pellot
olivat suureksi osaksi entistä Kiimajärven
pohjaa ja erittäin viljavaa multamaata.

Pannusaaren kylän muodosti noin kolme
kilometriä pitkä Haitermaan asemalta Lup-
raan johtaneen maantien varrelle kehittynyt
nauhamainen asutus. Kaikki kylän talot
sijaitsivat aivan kylätien välittömässä lä-
heisyydessä. Paikoin tie suorastaan kierteli
asuin- ja talousrakennusten nurkkia. Kylätie
oli aikojen kuluessa kehittynyt karjapolusta
ensin kärrytieksi ja sitten autolla ajettavaksi
maantieksi. Vaihtelevan maaston takia
Pannusaaren kylätie oli erittäin suosittu
Kiviniemen kasarmin sotapoikien pyöräily-
ja hiihtoreitinä.

Kyläläisten pellot sijaitsivat tien ja asu-
musten molemmin puolin. Metsät sijaitsivat
enimmäkseen peltokappaleiden takana
etelässä ja lounaassa (Perriinkangas). Valta-
puuna kyläläisten metsissä oli mänty, mutta
jonkin verran seassa kasvoi lehtipuitakin.
Pannusaaren ja Voloskan peltujen välimaas-
tossa sijaitsi noin 100 hehtaarin laajuinen
Huukansuo. Voloskan itäpuolella oli Sak-
kolan laajin suoalue, Suurisuo. Molemmilta
soilta nostettiin turvetta.

Voloskan asumukset eivät muodostaneet
kovin kiinteää ryhmä- tai nauhakylää, vaan
ne sijaitsivat melko hajallaan Kiimajärven,
Sakkolan rautatieaseman ja Suurensuon
välisellä alueella. Kyläalueen läpi kulki sekä
Pyhäjärvelle johtanut maantie että Hiitolan
- Raasulin rautatie. Sihkerönkulman kautta
oli maantieyhteys Pyhäjärven Miisuan ja
Tiituan kylien välillä. Voloskasta oli suora
maantieyhteys myös Sipilänmäelle ja Sak-
kolan kirkolle.

Tällä alueella ei ollut koulua eikä kauppaa.
Pannusaaren pohjoisen pään lapset kävivät
koulua Luprassa ja myöhemmin Valkjär-
vellä. Kylän eteläosan ja Voloskan lapset
kävivät koulunsa Haitermaan kansakoulussa
lähellä Sakkolan asemaa, jonne koulumat-
kaa kertyi kodin sijainnista riippuen vajaasta

**Ennen vapaussotaa Aleksanteri Naskali oli Joensuussa koulutuksessa Saksaan lähteväksi jääkäriksi. Kuitenkin hän sairastui niin kovaan keuh-
kokuumeeseen, että hänen vaimonsa hälytettiin Joensuuhun Aleksanteria
katsomaan. Näin Aleksanteri ei päässytään lähtemään Saksaan. Aleksanteri
on siviilipuvussa takarivissä vasemmalla. Helvi Talvion kokoelmasta, mukana
Sakkola-Museon kesänäyttelyssä.**

kilometristä neljään kilometriin. Oppikou-
lutiedot oli hankittava Käkisalimesta tai
Pölläkkälästä, sillä lähempänä ei oppikou-
luja ollut. Ostokset tehtiin naapurikylissä
Haitermaan asemanseudulla, Kasarmilassa
tai Tiitualla.

Asukkaat olivat kanta-asukkaita, jotka
olivat useiden sukupolvien ajan asuneet
paikkakunnalla ja harjoittaneet isiltä
perittyä ammattia. Pääasiallisen tyydyt-
tävän toimeentulonsa kyläläiset saivat
maataloudesta ja siihen liittyneestä karja-
ja metsätaloudesta. Maanviljelyn ohella
kylän miehistä ainakin Martti ja Juho
Kekki, Albert Roininen ja Iivari Huuska
harjoittivat karjan ja lihatarvan välitystä.
Maito kuljetettiin Haitermaahan Sakkolan
maidonmyyntiosuuskunnan vastaanotto-
asemalle.

Aleks Naskali oli kylän ainoa taksiautoi-
lija ja hän piti myös pyöräliikettä Sakkolan
asemanseudulla Haitermaassa. Vilho
Naskali ehti myös osallistua pyöräliik-
keen toimintaan. Vilppo Naskali oli kylän
viimeinen ajokalujen valmistaja ja taitava
takoja. Voloskassa asui rakennusurakoitsi-
ja Tahvo Valtanen ja useita kirvesmiehiä.
Heiltä työ joutui ja syntyi ensiluokkaista
jälkeä. Osittain harrastuksen luontoisella
harjoitettiin kalastusta Kiimajärvellä sekä
Kiimajärven ja Suursuon välisellä alueella
sijainneilla lammilla. Jotkut harrastivat
metsästystä.

Kyläläisten harrastus- ja kulttuuritoimin-

ta oli erittäin monipuolista ja aktiivista.
Seurakunta- ja pyhäkoulutyö olivat erit-
tään läheisiä monelle kylän asukkaalle.
Kylässä toimi mm. Nuorten Kristillisen
Yhdistyksen alaosa. Pannusaarelainen
pyörätuoliin sidottu invalidi Antti Laama-
nen suoritti hyvin merkittävää Raamatun
julistusta. Hänen esiintymisensä oli ko-
konaisuutena vaikuttavaa ja suuriarvoista.
Suojeluskunta- ja lottatyö oli monen
kyläläisen harrastuksena. Nuorista hyvin
monet kuuluivat jäseninä YläSuvannon
Nuorisoseuraan ja olivat näin tiiviissä
yhteistyössä Haitermaan kylän nuorison
kanssa. Seuran puitteissa harrastettiin
monipuolisesti urheilua, näyttelemistä ja
muun ohjelman suorittamista. Pannusa-
aren ja Voloskan martat kuuluivat niinkään
samaa yhdistykseen Haitermaan marto-
jen kanssa. Useimmat urheilun harrastajat
kuuluivat Haitermaassa toimineeseen ur-
heiluseuraan - Ylä-Suvannon Nuorisoseu-
ran Urheilijoihin. Seuran maineikkaimpia
hiihtourheilun edustajia olivat Kuisman
veljekset Sihkerön kulmalta.

Pannusaaren mies Juho Kekki toimi kun-
nallislautakunnan esimiehenä 1930-luvun
alkupuolelta aina kunnan lakkauttamiseen
saakka. Antti Kuisma Voloskasta oli pit-
kän aikaa kansanedustajana ja toimi mm.
puolustusvaliokunnan puheenjohtajana.
Sakkolassa hän oli vuosikaudet kunnan-
valtuuston puheenjohtajana.

Lähde: Hannu J. Paukku
Sakkolan kylät tuvasta tupaan

Hypättiin, hiihdettiin, juostiin, palloiltiin silloin ennenkin

Sormikoukku, sylipaini, väkikarttu ja kissanhännänveto ratkaisivat 1800-luvun lopulle asti miesten henkilökohtaisen paremmuuden. Joka pyhäisillä kirkkomatkoilla Suvannon eteläpuoliset kylät kilpailivat kesäisestä soutumestaruudesta.

Juoksut ja hyppytkään eivät olleet ihan tuntemattomia kilpalajeja, mutta vasta kun nuori ja reipas tohtori Ivar Levison oli tullut kunnanlääkäriksi, alkoi nykyisen kaltainen voimistelu ja urheilu.

Nuorisoseurat järjestivät urheilukilpailuja ensi alkuun. Urheiluseuratoiminnan katsotaan Sakkolassa alkaneen v. 1913, jolloin kunnanlääkäri Y. Salminen kutsui 29. kesäkuuta Sipilänmäelle palaverin, jossa perustettiin Voimistelujärjestö ja urheiluseura Jäntevä.

Prof. Helge Nygrenin selvitysten mukaan Viipurin seudulta ja Etelä-Karjalasta löytyy 25 urheiluseuraa, jotka on perustettu ennen vuotta 1900. SVUL:n Viipurin piiri perustettiin 14. helmikuuta 1906.

Ennen pitkää alkoi kentältä kuulua ääniä, että toiminta on kovin Viipurin-keskeistä ja että ”kaupunkilaiset suhtautuvat kylmäkiskoisesti maalaisia kohtaan”. Ryhdyttiin hankkimaan Vuoksenlaakson piirin perustamista, johon mm. Sakkola ja Metsäpirtti kuului.

V. ja U.Seura Jäntevän, kuten nimet aikaisemmin kirjoitettiin, toiminta alkoi ripeästi. Jo ensimmäisenä talvena seuran joukkue (Juho Keinänen, Matti Laulajainen, Jooseppi Huuska, Jooseppi Vulli ja Evert Männikkö) voitti Käkisalmen Sanomain hiihdot.

Jäntevän hiihtomaine levisi niin, että kutsuja alkoi tulla myös kesäkilpailuihin. Niinpä v. 1914 kilpailtiin Kirvun Vilkaan vieraina, seuraavana kesänä Viipurissa jne. Vapaussodan vuoksi Jäntevän toiminta keskeytyi. Monet innokkaat, lupaavat nuoret kaatuivat. Vasta 1920 saatiin uusi vauhti. Perustettiin kuusi kyläosastoa: 1) Kirkonkylän, Karholan ja Sipilänmäen, 2) Haidermaan,

Viiksanlahden, Lupran, Pannusaaren ja Valkjärven, 3) Petäjärven, Röykkylän ja Kiviniemen, 4) Lapinlahden, Riiskan ja Arkuntanhuan, 5) Kaarnajoen, Vilakkalan ja Volossulan sekä 6) Haparaisten, Keljän ja Purpuan kyliin.

Organisaatio sulki piiriinsä koko Sakkolan pitäjän alueen. Näihin aikoihin ohjat siirtyivät haidermaalaisille.

Kovia nimiä vuosien takaa

Suvannon seudun innokkaimmin harrastetut urheilulajit olivat hiihto ja yleisurheilu sitä mukaa kun kentiä saatiin rakennetuiksi. Tosin nuorisojakso hyppiä ja juosta niityillä, koulujen kentillä ja missä vain kirmailutilaa sopivasti oli.

Jäntevän toimintaan toi puhtia 1920-luvun lopulla ylioppilas Eino Böckerman, jonka johdolla kyettiin lähettämään omia poikia mm. Salpausselän hiihtoihin ja Käkisalmen Sanomain kisoihin, jotka siihen aikaan olivat suuressa maineessa. Näissä menestyivät Emil Kuisma ja Väinö Sares (Böckerman). Viimeksi mainittu ehti olla Italiassa valmentajana, mutta kaatui talvisodassa. Myös Nallin veljekset Aarne ja Arvo menestyivät ladulla.

Nimekkäitä urheilijoita olivat painija Konrad Åberg sekä mestariampuja Nestor Toivonen, joka toi olympialaisista 1912 ja 1920 yhden hopean ja kolme pronssia. Toivonen perusti Kiviniemen

Aaro Nalli, hiihtomies Sakkolan Vilakkalasta.

Köydenvedollakin otettiin miehistä mittaa. Kuva tulevasta Vilakkala-kirjasta.

luontaishoitola, josta tuli Suomen ensimmäinen urheiluopisto. Huomattavan osan omaisuudestaan tehtailija Toivonen testamenttasi SVUL:lle.

Vuoksen urheilun varhaisvuosista kertoo tässä numerossa toisaalla Taisto Virkki.

Metsäpirtin Sarastuksen arkistot hävisivät sodan aikana. Tiedetään, että Sarastus rekisteröitiin urheiluseuraksi 25.4.1929.

Sarastuksen nimekkäin urheilija oli Albert Lamppu, joka myöhemmin Viipurin Urheilijain paidassa otti SM-pronssia keihäänheitossa. Hän oli myös olympialaisissa v. 1929 Amsterdamissa.

Eino Inkinen ja Väinö Myöhänen olivat keihäänheitäjinä yli 60 metrin miehiä tuolloin 1930-luvulla.

August Kiuru, Jorma Valtonen ynnä muut

Sotien jälkeiseltä ajalta voinee Suvannon seutukunta ”omia” ainakin suur-

hiihtäjä August Kiurun ja huippuluokan pituushyppääjä Jorma Valtosen.

Itsestään selvää on, että tulee muistaa myös suurjuoksija, maratoonari Veikko Karvonen, jonka saavutuksia muisteltiin Suvannon Seudun numerossa 1/06 ja jonka urheilu-uran tarina on kokonaisuudessaan luettavissa Sakkola-Säätiön v. 2004 julkaisemasta Petäjäjärvi-kirjasta.

August Kiuru syntyi Sakkolassa 12.7.1922. Evakkotielle joutunut Kiuru asettui sotien jälkeen tynkä-Karjalaan. Hän edusti Imatran Jyskettä, Tainionkosken Urheilijoita ja Joutsenon Kullervoa.

Vuosina 1948-56 Kiuru oli parhaita mieshiihtäjiämme. Hän oli hopeamitalin hiihtäneessä viestijoukkueessa 1948 ja 1956 sekä MM-kisoissa 1950. Falunissa v. 1954 hän hiihti kultamitalin viestijoukkueessa ja pikamatkan pronssin. Olympia- ja MM-startteja hänelle kertyi kymmenen. SM-kultaa tuli 30 km:llä v. 1946, -48 ja -50. Koti- ja ulkomaisten arvokisojen voittoja hänelle kertyi runsaasti.

Sanottiin ja kirjoitettiin, että Kannaksen kasvattina Kiuru tunnettiin sanavalmiina ja räväkkänä urheilijana, joka aktiivikautensa jälkeen oli myös valmentajana ja työkeeseen suksitehtaiden palveluksessa.

Pituushyppääjänä mainetta niittänyt Jorma Valtonen syntyi Sakkolassa 29.3.1923. Pohjanmaan kautta karjalaispoika muutti Parikkalaan 1951. Hän on koulutukseltaan voimistelunopettaja.

Helsingin olympiakisoissa Valtonen ponkaisi viidenneksi sateisessa säässä. Hän oli mukana 11 maaottelussa, voitti pituushyppyn Suomen mestaruuden v. 1949 ja -50, hopean -51 ja -53 sekä pronssin -53.

SVUL:n Etelä-Karjalan piirin johtokunnassa Valtonen oli 17 vuotta ja yleisurheilujaoston jäsenenä 20 vuotta. Parikkalan Urheilijoiden puheenjohtajana hän toimi 21 ja Kymen läänin urheilulautakunnassa 15 vuotta. Etelä-Karjalan piirin kunniajäseneksi hänet kutsuttiin v. 1986.

Melkein "omana poikana" voitaneen pitää keihäänheiton pitkäaikaista maailmanennätyksen haltijaa Yrjö Nikkasta. Hän oli syntynyt 31.12.1914 kannaksella Kanneljärven pitäjässä, mutta vietti nuoruutensa Pölläkkälässä, jossa huvikseen alkoi heitellä keihästä ja hiukan kilpaillakin. Saapuessa suurille kentille hän oli miltei valmis mestari.

Toisena kesänä 1934 hän 19-vuotiaana heitti 66,44 ja oli Suomen vuositilaston neljäs. Seuraavana vuonna keihäs lensi 71,30 maailmantilaston kolmoseksi. Nikkanen siirtyi Pölläkkälän Uraan ja sai Berliinin olympiakisoissa hopeamitalin. Kotimatalla Terijoen asemalla aliupseerioppilas Nikkanen vietiin pataljoonan kentälle ja ylennettiin alikersantiksi.

Nikkasen parasta aikaa oli 1938 syysy. Elokuun lopussa hän Karhulassa ME:n 77,87. Viikon kuluttua Pariisin EM-kisoissa Matti Järvinen kuitenkin voitti ja Nikkanen oli hopealla, mutta 16. lokakuuta 1938 Nikkanen tempaisi ME:n 78,70. Se rikottiin vasta 15 vuotta myöhemmin!

Viipurin nimi ei kelvannut

Viipurin piiri oli maan menestyneimpiä urheilupiirejä. 1950-luvulla olivat piirin parhaita ja suosituimpia lajeja yleisurheilu, hiihto, voimistelu, pesäpalloilu ja uinti.

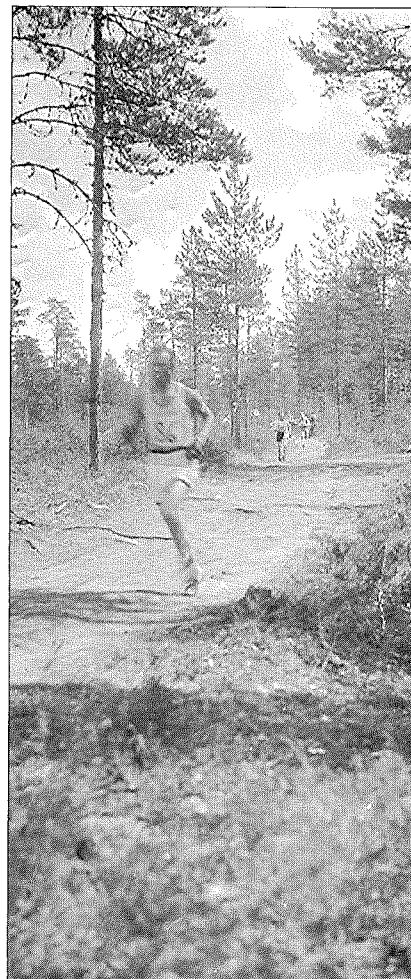
Uuden rajan takia piirin alue muuttui suuresti, ja v. 1951 alettiin piirin sääntöjä uudistaa rekisteröintiä varten. Viranomaisissa koettiin kuitenkin yllätys: SVUL:n Viipurin piiriä kieltäydettiin rekisteröimästä! Katsottiin, että sana "Viipuri" ei sopinut, koska kaupunki ei kuulunut Suomeen. Luovutetun alueen nimiä ei saanut esiintyä virallisissa suomalaisissa nimissä. Ennen sotia rekisteröidyt Viipurin Urheilijat, Viipurin Voimailijat ja Viipurin Nyrkkeilijät jatkoivat toimintaansa Helsingissä. Näitäkin painostettiin vaihtamaan nimeä, mutta seurat kieltäytyivät.

Etelä-Karjalan nimi kelpasi. Se merkittiin yhdistysrekisteriin v. 1952 alusta alkaen.

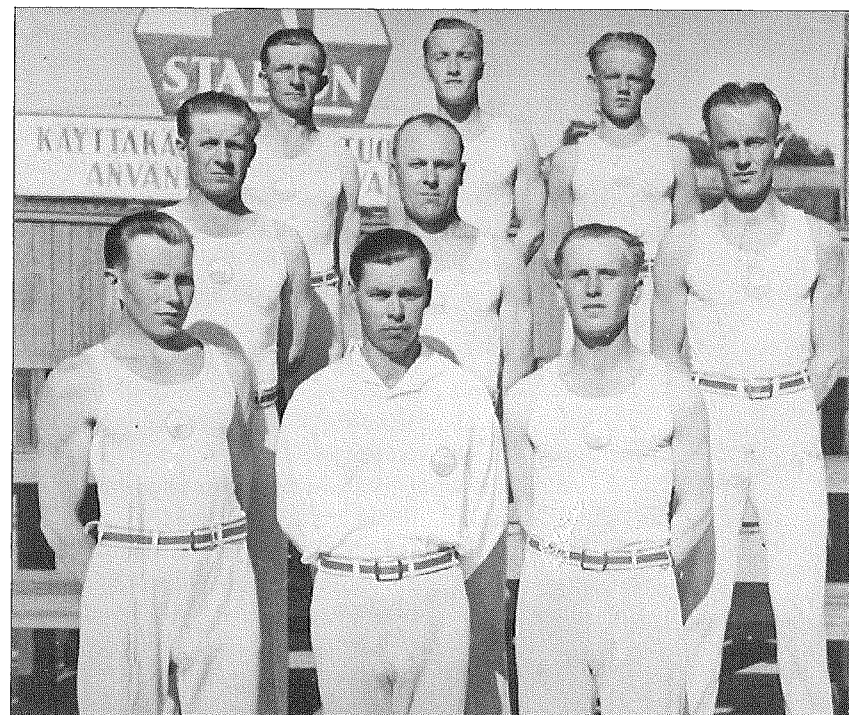
Esko Karonen
Helsinki

Lähteet:

Väinö Kaasalainen:
Sakkolan Historia (1951)
Matti Kähäri: Vuoksela (1955)
A. Laine, E. Komulainen, E. Reponen:
Karjalan Urheilu (1958)
Seppo Hakuli, Ukko Könni,
Pauli Saukkonen:
Etelä-Karjala urheilee 1906-1986 (1986)
Antti O. Arponen (toim.):
100 vuotta Karjalan urheilua (2006)

Viljam Virolainen, juoksija Sakkolan Petäjärveltä 1935.

Kaatuneiden urheilijan muistokilpailut käytiin heinäkuussa 1940 Helsingissä. Kuva Sakkola-Säätiön arkisto/Petäjärvi-kirja.

Sakkolan Jäntevän voimistelijoilta.

Joutsenon hiihdoissa 1934. Sakkolan joukkueeseen oli hiihtäjät karsittu suojeluskuntalaisista ja lotista.

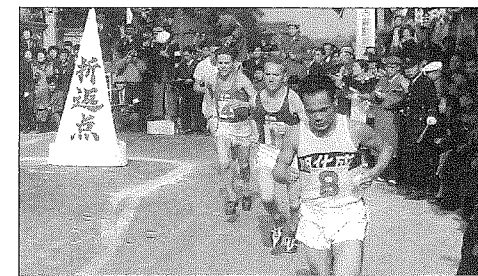
Juoksukilpailuissa kannaksella 1936.

Petäjärvi-kirjassa maratoonarin tarina

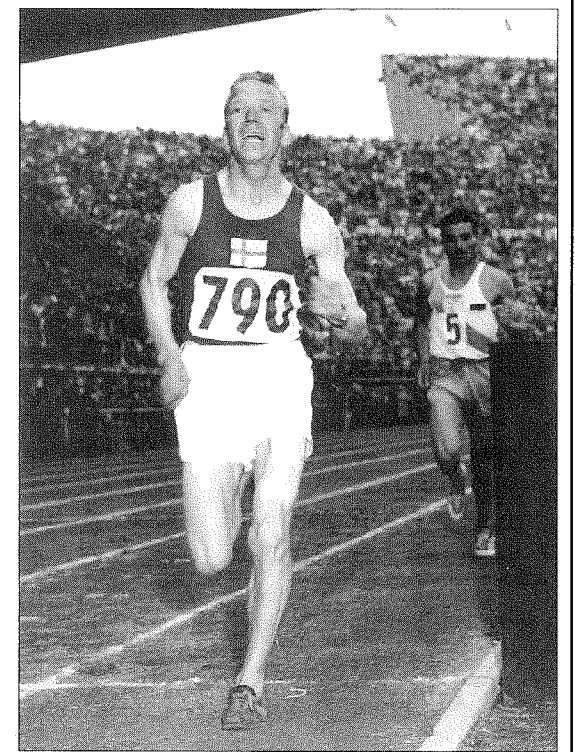
Sakkolan Petäjärvestä valmistui vuoden 2004 lopussa kirja. Kyläkirjan antimiin kuuluu ainutlaatuinen osio maratoonari Veikko Karvosen urheilu-urasta, jonka hän on itse muistiin merkinnyt. Mukana on myös runsaasti valokuvia maailman parhaan maratoonarin merkkihetkistä!

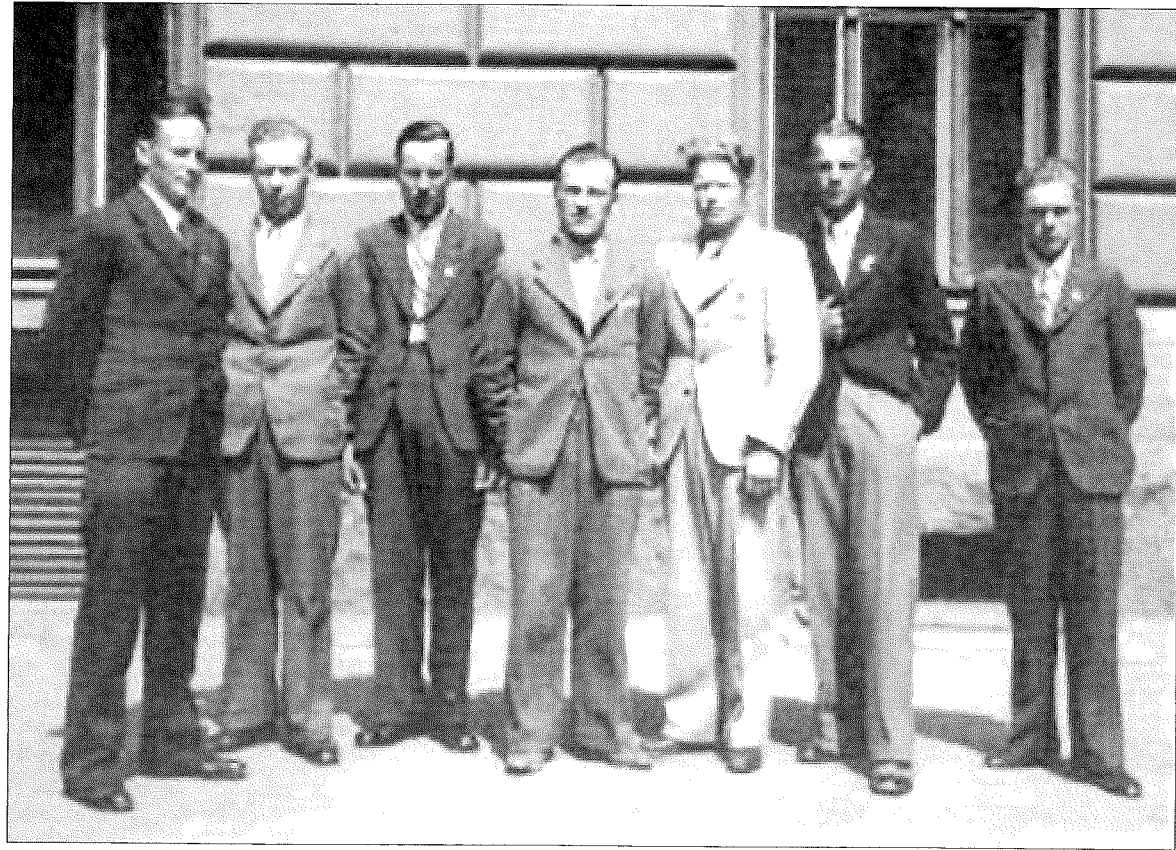
Petäjärvi-kirjaa voi tilata Suvannon Seudun toimituksesta p. 040 730 2622. Kirjan hinta on 30 euroa + lähetyskulut.

Petäjärvi-kirja on myös hyvä opas kotiseutumatkalle lähteville. Tilaa heti omasi, mukana tietoa, tarinoita, kuvia ja kartoja!

Veikko Karvonen (kuvassa keskellä) Japanin maratona 1955.

Uudenkylän poikia voimistelujuhilla Helsingissä 1938. Vas. Aimo Sipilä, Toivo Virkki, Sulo Pulkki, Viljo Ryyppö, Pentti Kymäläinen, Eino Kopra ja Eelis Pulkki.

Vuokselan urheiluhistoriaa

Ennen vanhaan 1900-luvun alkupuolisella urheilu liittyi olennaisena osana erilaisiin harrastustoimintoihin. Eri kylissä myös nuoret tapailivat toisiaan iltaisin ja vähän niin kuin leikin muodossa kisailtiin ja yritettiin tehdä vaikutusta vastakkaiseen sukupuoleen.

Urheilun harrastus oli levinnyt Vuokselaan vuosisadan ensimmäisinä vuosikymmeninä nuorisoseurojen välityksellä. Nuorisoseurat järjestivät talvisin hiihto- ja kesäisin muita urheilukilpailuja. Harrasteltiinpa nuorisoseuroissa voimisteluakin. Itsenäisyyden saavuttamisen jälkeen teki suojeluskunta tarmokasta työtä urheilun hyväksi. 1930-luvulle päästyä oli urheiluinnotus kasvanut niin voimakkaaksi, että ryhdyttiin ajattelemaan erikoisen urheiluseuran perustamista paikkakunnalle. Aloite lähti Uudenkylän poikien lähinnä Majurin veljesten Viljon, Sulon ja Väinön taholta. Oli käyty harjoittelemassa ns. Myllykentällä ja oli herännyt

”Seuran toimintaa häytti kunnollisen urheilukentän puute. Koko pitäjässä ei ollut luonnonvaraisia ahokenttiä, joista paras oli lähellä Kuninkaanristin koulua.”

halua saada aikaan seura, joka voisi järjestää kilpailuja ja ohjata poikien toimintaa.

Kesällä 1930 kokoontui asiasta neuvottelemaan parikymmenpäinen nuorisojoukko. Todettiin, että itseltä puuttui kokemusta ja sopivia urheiluo-ohjaajia, ei ollut liemmin rahaa eikä kunnollista harjoituskenttää. Oman toiminnan aloittaminen olisi ollut näin hankalaa. Niinpä kokouksessa päätettiin ottaa yhteys Vuoksen eteläpuolella toimivaan vireään urheiluseuraan Pölläkkälän Uraan ja pyrkiä

sen alaostoksi. Johannes Kiuru sai tehtäväkseen neuvotella asiasta Uran johdon kanssa. Neuvottelut päättyivät myönteisesti ja jo parin viikon kuluttua pidettiin kyläosaston perustava kokous. Siinä valittiin Kiuru osaston puheenjohtajaksi. Hänen työnsä jatkajaksi tuli seuraavana Väinö Virkki.

Osastolle vuokrattiin myllyn luota urheilukentäksi sopiva alue, joka tal-koilla kunnostettiin. Aluksi järjestettiin jäsentenvälisiä kilpailuja. Vuodesta 1932 lähtien pidettiin vuosalmelaisten Salmen Veikkojen kanssa kyläotteluja yleisurheilussa kultaseppä Louhimon lahjoittamasta kiertopalkinnosta.

Salmen Veikot saivat kolmesti peräkkäin voitettuaan kiertopalkinnon omakseen. Yleisurheilun lisäksi kuului osaston ohjelmaan myös pesäpallo sekä hiihto. Kesäjuhlia järjestettiin. Seura rakensi talkoovoimin lavan.

Kun 1935 sattui erimielisyyksiä Uran johdon kanssa, päätettiin saman vuo-

den syksyllä erota Urasta ja perustaa itsenäinen seura. Siihen olivatkin nyt paremmat edellytykset kuin muutama vuosi aikaisemmin. Nyt oli saatu kokemusta kilpailujen järjestämisestä, monet olivat olleet mukana Uran urheilukursseilla ja rahaakin oli omasta takaa. Kuin myös urheiluvälineitä.

Uuden seuran nimeksi otettiin Vuokselan Viesti ry. Seura liittyi SVUL:oon ja kuului jäsen seurana Hiihtoliittoon, Pesäpalloliittoon, Voimisteluliittoon ja Poikaurheiluliittoon.

Seuran puheenjohtajaksi valittiin edelleen Väinö Virkki ja sihteeriksi Viljo Ryyppö. Vuonna 1937 puheenjohtajaksi tuli opettaja Aimo Sipilä ja sihteeriksi maanviljelijä Pentti Kymäläinen.

Seuran toimintaa häytti kunnollisen urheilukentän puute. Koko pitäjässä ei ollut luonnonvaraisia ahokenttiä, joista paras oli lähellä Kuninkaanristin koulua. Siellä olivat kohtalaiset hyppyjen ja heittojen suorituspaikat sekä 400 m:n juoksurata.

Kesällä 1938 ostettiin J. Vaarilta sopiva tontti urheilukentäksi. Talkoovoimin käytiin taas töihin käsiksi. Saatiin kunnostetuksi hyppy- ja heittopaikat ja tehtiin 300 m:n pituinen juoksurata. Keskelle tehtiin pesäpallokenttä.

Seuraavana vuonna jatkettiin kentän kunnostustöitä.

Nyt muistelemaan urheilutoiminnasta, näytelmäkerhon ja Uudenkylän tanssilavan tapahtumista

Syksyllä 1937 aloitettiin voimisteluharjoitukset ja päätettiin osallistua seuraavana vuonna Helsingissä pidettäviin SVUL:n voimistelujuhliin. Miesten voimistelua ohjasi opettaja Aimo Sipilä ja naisten opettaja Aino Sipilä. Matkakassan kartuttamiseksi päätettiin järjestää ohjelmallisia iltoja, joita varten harjoiteltiin Minna Cantin näytelmä Roinilan talossa. Näytelmä esitettiin Virkkilän, Noisniemen, Konnitsan ja Kaskiselän nuorisoseurojen taloissa. Kaikkialla menestys oli hyvä. Kesäkuun puolivälissä 1938 matkustivat joukkueet Helsinkiin. Juhlat muodostuivat suureksi elämykseksi kaikille mukana olleille. Uudella innolla jatkettiin harjoituksia kaikilla aloilla juhlien jälkeen.

Paitsi omiin kilpailuihin osallistuivat seuran parhaat urheilijat piirikunnallisiin ja moniin kansallisiin kilpailuihin. Seuran kasvateista ja muista vuoksela- laisista urheilijoista on mainittava Eino Laitinen, G. Savolainen, P. Kauppinen, Urho Karonen ja K. Tuokko. Lahtinen muutti 1937 Lappeenrantaan ja edusti sikäläistä urheiluseuraa. Hän

oli lajissaan Viipurin piirin mestari. Karonen saavutti 100 metrillä ajan 11,1 sekunttia. Vuonna 1943 hän oli armeijan mestari ja myöhemmin SVUL:n Uudenmaan piirin mestari 100 ja 400 metrillä sekä pituushypyssä. Tuokko on hypännyt korkeutta 193 cm, mikä oli aikanaan mestariluokkaan oikeuttava tulos.

Sota lopetti Vuokselan Viestinkin toiminnan. Vuokselan nuoren polven edustajat ovat uusille sijoituspaikkakunnille jouduttuaan liittyneet paikallisten urheiluseurojen riveihin. Vuosikymmenien kuluessa menestystarinat ovat jatkuneet.

Omissa muistikuvissani tulee mieleen Tammelassa 1960-luvulta Lounais-Hämeen piirikunnalliset hiihtokilpailut, jossa voitokkaasti hiihti Ryyppön Viljo Vuokselan Katsaniemestä. Hiihtomatkkaan liittyi eräänä kohokohtana isohko mäki, jossa muut kilpailijat tulivat jarrutellen alas. Viljo Ryyppö samaisessa kohdassa antoi mäen puolivälissä vielä porkillaan lisävauhtia. Hän selitteli vain maalialueella, että pitää laskiessa olla vain joustavan rento ja kissamaisen notkea.

Jatkosodan jälkeisten alkuvuosikymmenien aikaan pidetyissä kaksipäiväisten pitäjäjuhlien ohjelmaan liittyi myös urheilukilpailut, jotka nykyisellään ovat jääneet pois.

Taisto Virkki

Lähde: Vuoksela-arkisto

”Kaikki rakastavat” – näytelmäesitys Noisniemen nuorisoseuran talolla 1934.

Opettajat innostivat urheilemaan

Opettajien rooli oli lasten elämässä ja harrastamisessa merkittävä ja ennen kuin tarjolla olevien ajanvietteiden määrä kasvoi.

Hilja Tuokko-Takala on muistellut miten koulussa urheiltiin. ”Keväisin ja syksyisin juostiin, hypittiin ja heitettiin. Talvella hiihrettiin, myös kilpaa. Mylärin Elman kanssa useimmin otettiin yhteen hiihdossa. Tavallisesti Elma voitti, mutta joskus onnisti minuakin. Kerran satuin voittamaan ja I palkinto oli sukset. Ne voitin Vilkin Matin hyvin voidelluilla suksilla. Niin sain ensimmäiset kunnan sukset. Toisen kerran oli rahapalkinto 20 mk.

En muista hiihdinkö näillä suksilla silloin, kun olimme voimistelutunnilla Hatakanmäellä. Pojat kun kiusasivat meitä tyttöjä, ettemme uskalla laskea samasta kuin he. Pitihän sitä yrittää. Minä edellä ja Topin Helka perässä. Kuinka sattuikaan, että keskellä latua oli kasvavia oksia ja hurjassa laskussa hameeni halkesi. Voi sitä harmia mennä kotiin. Siihen aikaan kun tytoilla ei ollut hiihtohousuja

Käkisalmeen

Kesälajeista mieleenpainuvuin muisto on kansakoululaisten olympialaiset Käkisalmessa. Pääsin silloin ensi kertaa kaupunkiin. Jännitti kai kovasti, koska heräsin hyvin varhain lähtöpäivän aamuna. Oli tosi kaunis aamu. Autolla mentiin. Meillä tytoilla oli siniset urheilupuvut. Kaupungissa marssittiin Metsäpirtti-kilven perässä urheilukentälle.

Hyvinhän meillä tytoilla meni. Voitimme 4 x 60 m juoksun. Meskasen Enni voitti korkeushypyn ja minä olin kolmas 60 metrillä. Saimme yhteensä 6 hopealusikkaa Metsäpirttiin. Eipä siis ollut ihmeäkään, että Terenttilän opettaja Parjola kiusoittelee poikia tulomatkalla, he kun jäivät sillä kertaa ilman lusikoita.”

Poikien ja miesten menestystä

Viljo Aataminpoika Suokas Metsäpirtin Terenttilästä on myöskin muistellut opettaja Parjolaa. ”Hän järjesti usein yleisurheilu- sekä talvisin hiihtokil-

”Hurjassa laskussa hameeni halkesi.”

pailuja. Muistan monet jännittävät koulujen väliset kilpailut. Vilakkalan koulu oli hyvä kilpakumppani. Myös oman pitäjän koulujen väliset ottelut lisäsivät urheiluinnostusta. Terenttilän koulu selvisi näissä kisoissa usein voittajana.

Myös suojeluskuntien toimintapiiriin urheilu ja voimistelu kuuluivat kunnan luojana ja kohentajana. Niinpä Parjola kokosi Terenttilän koulun pojista kaksi voimistelujoukkuetta, joista ensimmäinen osallistui Lappeenrannassa 1936 järjestettyihin Viipurin suojeluskuntapiirin voimistelu- ja urheilumestaruuskilpailuihin. Siellä joukkue voitti Viipurin läänin mestaruuden, joka oli pienen pitäjän edustajille kunnioitettava saavutus. Joukkue muodostui Kirvesmäen kylän pojista ja siihen kuuluivat Kaino Paukku, Onni Loponen, Eero Kiuru, Lauri Loponen, Toivo Laulajainen, Hannes Loponen, Keijo Hynnä, Heikki Loponen ja Veikko Ukkonen.

Toinen joukkue osallistui Perkjärvellä 1938 järjestettyihin suojeluskuntapiirin kisoihin. Tähän joukkueeseen kuuluivat Eino Hynnä, Einari Suokas, Viljo Suokas, Arvo Kiuru, Arvo Nuora, Toivo Loponen, Eino Kuoppa ja Uno Loponen.

Siellä Perkjärven kisoissa eri liikeistä koostuva sarja oli viety läpi ja viimeisenä oli hengitysliike. Siihen kuului lopuksi kyyristyminen ja taivutus polviasennossa. Kaikki muut olivat nousseet ylös mielessä luetun tahdin mukaan niin kuin oli opetettu, mutta Arvo Kiuru oli hiukan myöhässä.

Jälkeenpäin kuulumme, että Metsäpirtti olisi täydellisesti onnistuessaan voittanut Viipurin läänin mestaruuden. Silloin jäimme kolmanneksi. Tapaus harmitti tietenkin Kiurun Arvoa, mutta myöskin Parjolaa. Niinpä opettaja totesikin Arvolle, että ”tuo Kiuru se jäikii hautomaa näi kevätkesästä vähä liija pitkäksi aikaa paikaallee, eikä tult voitto”. Asia korjautui seuraavana vuonna Sakkolan Kiviniemessä vastaa-

vissa suojeluskuntapiirin kilpailuissa, missä joukkue voitti Viipurin läänin mestaruuden.”

Alma Myöhänen on muistellut miten lotat harrastivat hiihto- ja kävelymerkien suoritusta. Matka oli kymmenen kolometriä kerrallaan ja selässä kolmen kilon reppu. Sadasta kilometristä sai pronssimerkin, sitten lisää 100 km ja sai hopeamerkin ja niin edelleen kultamerkkiin ja kultalehdyköihin saakka.

Kannaksen poikkihiihto

Metsäpirtin, Raudun ja Sakkolan suojeluskunnat kuuluivat samaan Suvannon alueeseen. Pitäjien välisten joukkuekilpailujen, piirin, läänin ja valtakunnallisten mestaruuskilpailujen lisäksi Suvannon alueen aktiiviset hiihtomiehet aloittivat 1920-luvulla viestihiihdon Kannksen poikki.

Kun mukaan saatiin Kannaksen Rajavartiosto, niin vartiot toimivat vaihto-, huolto- ja ajanottoaikoina. Kilpailut pidettiin tammikuun viimeisenä sunnuntaina. Lähtö tapahtui aamuhämärissä klo 8.00 Laatokan rannasta Metsäpirtin Tapparin kylästä. Reitti ja vaihtopaikat olivat: Hatakanmäki – Huhti – Raasuli – Lipola – Vuottaa – Kivennapa kk – Lintula – Terijoki.

Osallistujina olivat sk-alueiden joukkueet Suvannon, Valkjärven ja Terijoen alueilta sekä Savon Jääkäriyrykmentti (Käkisalmi), Jääkäripataljoona 4 (JP 4 Kiviniemi), JP2 (Valkjärvi), JP 1 (Terijoki) sekä Erillinen Pion.K (Kellomäki).

Tulospalvelu tapahtui paikkakuntien lähes ainoaa puhelinverkkoa käyttäen ja kiinnostunutta yleisöä kertyi runsaasti vaihtopaikoille. 1930-luvulla Suvannon alue voitti kolme kertaa viestikisan. Vuonna 1937 Suvannon voitokkaan joukkueen ankkurina hiihti Oskari Rouvinen Sakkolasta. Hän kunnostautui sotien jälkeen voittamalla Salpausselän 50 km:n hiihdon vuonna 1945.

Metsäpirtti meille rakas -julkaisuista koonnut

Ilmi Pesonen

Urheilija ja hänen kohtalonsa

Metsäpirtissä, Viisjoen kylässä syntyi 5.10.1909 poika, joka kastettiin Emil Peltoseksi. Hänen lapsuudessaan ja nuoruudessaan kodin ulkopuolelta tarjolla olleet virikkeet olivat vähäisiä. Niinpä piti itse keksiä mihin ryhtyy.

Metsäpirtissä aloitti 1907 toimintansa nuorisoseura, joka alkuaikoina organisoi myös urheilutoimintaa. Aktiivisen opettajan, Kaarlo Sihvon, ansiosta rekisteröitiin 25.4.1929 Voimistelu- ja urheiluseura Sarastus, joka imaisi joukkoonsa myös Emilin.

Palkintoja, etupäässä hopealusikoita, on vielä tallella melkoinen kokoelma, 29 kappaletta. Joukossa on myös kaksi pikaria sekä kakkulapio ja sokerisirotin. Ensimmäisen palkintonsa Emil on voittanut vuonna 1930 ja viimeisin 23.6.1942 voitettu palkinto on lähetetty vaimolle, Anna Peltoselle Rautalamille.

Emil on selvästikin ollut urheilijana monilahjakkuus. Useimmat yhdeksästä ensimmäisestä sijasta hän on saavuttanut 3-loikassa ja muissa hyppylajeissa. Kymmenestä toisesta sijasta lusikoita on kertynyt 3- ja 5-ottelusta, heitoista ja hypyistä. Kolmas palkinto on edellä mainittujen lajien lisäksi tullut myös kiekonheitosta.

Osan voitoistaan Emil on saavuttanut Sarastuksen ja muutaman Kivennavan Ukon järjestämissä kilpailuissa. Joukossa on lusikoita myös suojeluskunnan ja puolustusvoimien kilpailuista.

Viimeiset vaiheet

Annalle lähetetyn viimeisen palkintolusikan saatekirje on päivätty 28.9.1942. Miksi lusikkaa ei annettu Emilille? Perheelle lähetetyn ilmoituksen mukaan hän ja kuusi muuta sotilasta katosivat partioretkellä 5.7.1942.

Vuonna 2004 julkaistussa väitöskirjassaan ”Sotavankina Neuvostoliitossa, suomalaiset NKVD:n leireissä talvi- ja jatkosodan aikana” Dimitri Frolov kertoo Emil Peltosen kohtalosta: Punainen Äänisjärveläinen -partisaanijoukko hyökkäsi Kiimasjärven varuskuntaan ja otti vangeiksi seitsemän Suomen

”Suomalaiset sotavangit ja siis myös Emil Peltonen ammuttiin kuulustelun jälkeen.”

armeijan palveluksessa olevaa sotilasta. Partisaaniosaston komissaarin Besperstovin allekirjoittamassa kuulustelupöytäkirjassa todetaan, että vangit kieltäytyivät kertomasta tällä lohkolla olevien Suomen armeijan joukko-osastojen numeroita, komentajia ja aseistusta perustellen sitä sillä, että eivät tiedä.

Tiettyyn vaiheeseen saakka vangeiksi joutuneiden myöhempi kohtalonsa on epäselvä. Frolov kirjoittaa, että suomalaisten asiakirjojen mukaan heidän on ilmoitettu kaatuneen taistelussa.

Uudet asiakirjat kuitenkin vahvistavat, että nämä suomalaiset onnistuivat murtautumaan piirityksestä ja pääsivät järven toiselle rannalle, missä partisaaniosaston suojajoukko otti heidät vangiksi. Suomalaiset sotavangit ja siis

myös Emil Peltonen ammuttiin kuulustelun jälkeen, noin 12.-17.7.1942, ”heidän kieltäytyttyään antamasta kuulustelussa tietoja”.

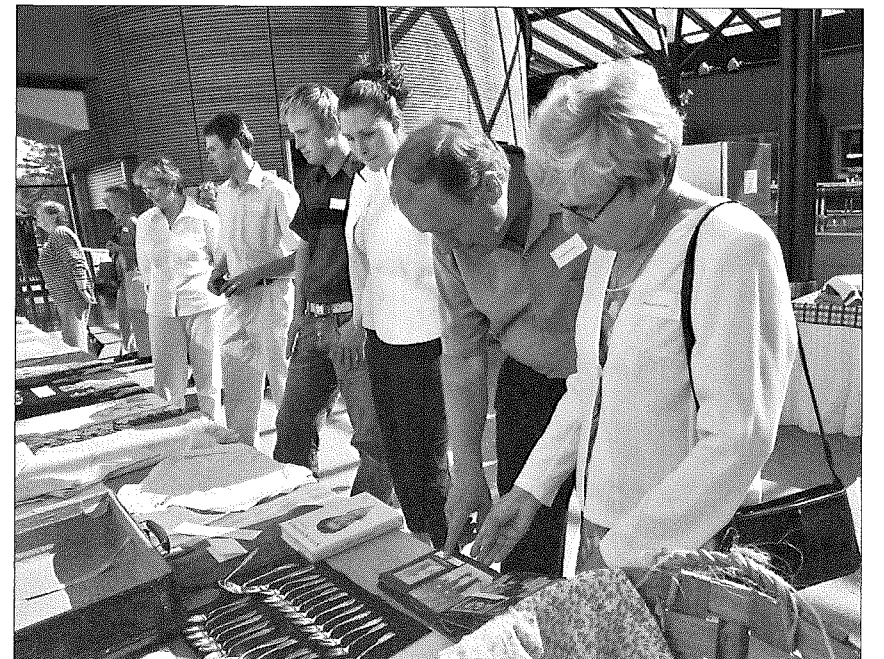
Tieto perheelle

Emilin perhe, leski Anna, vanhempi tytär Maire ja isänsä kuoleman jälkeen syntynyt Pirkko, kuuli sukulaiselta joulun alla vuonna 2001, että toimittaja Reijo Nikkilä etsii internetin kautta yhteyttä muun muassa Emil Peltosen omaisiin. Perhettä askarrutti kovasti, mitä Nikkilällä saattaa olla kerrottavana.

Kun yhteys saatiin, Nikkilä kertoi Pirkolle isän vaiheesta saamansa tiedot, jotka tulivat esiin myös kaksi päivää myöhemmin esitettyssä TV ohjelmassa. Lopullinen tieto Emilin kohtalosta oli perheelle helpotus. Niin kauan oli mieltä askarruttanut mitä hänen elämänsä viimeisiin aikoihin sisältyi.

Täydentävää tietoa saatiin vielä Alava-Frolov-Nikkilän vuonna 2002 ilmestyneestä ”Rukiver! Suomalaiset sotavangit Neuvostoliitossa” -teoksesta, jossa on julkaistu selostuksia vankien kuulusteluista.

Ilmi Pesonen

Emilin tytär Pirkko Peltonen esittelee Pentti Toivaselle perheen kuvia isän palkintojen äärellä Metsäpirtin Peltosten sukukokouksessa vuonna 2005.

Äitienpäivän kunniaksi mummoja ja äitejä muistellen

Minulle kävi kuten kirjailija Eeva Kilvelle:

"Sain olla täysin rauhassa Karjalalta ja ajattelin, että olen nyt lopullisesti sujut sen kanssa.

Mutta annapas olla. Mää'tiä nämä ovat vanhenemisen oikeita, mutta niin vaan tapahtui, että karjalaisuus on alkanut askarruttaa minua uudella tavalla."

"Olen tajunnut, että jotain karjalaista minussa yhä on ja tulee aina olemaan."

Niin minussakin, vaikka olen syntynyt täällä Mynämäessä ja asuin suurperheessä, kuten niin monet siirtolaislapset. Isäni nuorimmat sisarukset olivat minulle isoveljiä ja isosiskoja. Oli mummo ja pappa ja tietysti serkkuja.

Äitini vanhemmat (Uudetakirkolta) olivat pyhäisempiä, sinne pääsi kesäisin (Perniö) se oli juhlavampaa.

– Ai, vunutkat tulliit, iloitsivat he.

Jokapäiväiset pappa ja mummo olivat lähtöisin Metsäpirtin Kirvesmäeltä, ja he loivat sen karjalaisen perinteen

perheeseen. Juotiin iltasajua, rupateltiin ja pappa vitsaili meidän lasten kustannuksella. Mummo oli parhaimmillaan, elementissään kakkaranpaistopäivinä. Vauhdikkaasti hän kaulitsi ohuen ohuet kakkarankuoret ja miniöillä oli kiire levittää huttu ja tikuttaa.

Kaulitessaan hän kertoili elämästä Karjalasta, työpäivistä lietteellä ynnä muuta. Eniten hän ehkä muisteli tyttärtään Kaijaa, joka jäi Ruotsiin sotalap-sitaipaleelle. Samoin pieni Liisa-tyttö, Toivon kaksoissisar, joka kuoli pienenä. Sodassa kaatunut Lauri oli myös ainainen kaipauksen kohde.

Välirauhan aikana heillä oli siellä vain ikkunaton torpan tapainen ja varmasti puutetta, mutta poissaolevat lapset olivat mielessä.

Suit'sait mummo sai lanttukukon uuniin piiraiden jälkeen, samoin ohra-tai tattaripuuron. Lämmöllä muistelen hetkiä, kun kaikki istuivat pöydän ympärillä ja kastoivat kakkaraa liha-pottiin.

Siirtolaislapsena jouduin joskus naurunalaiseksi kylällä murteeni takia.

Koulussa luokallani oli kaksi muutakin "pirttiläistä" tyttöä, kuten meitä kutsuttiin. Meillä oli yhteinen kieli. Eipä ne jutut ole paljon elämäni häirinneet.

Nyt vanhetessa pienetkin muistot karjalaisista tavoista, elämästä ja ruokajaloista ovat tulleet tärkeiksi. lapsuuden makujen mukana muistot kultautuvat. Itselläni ei enää ole äitiä eikä mummoja. Ruokareseptejä kyselen tutuilta karjalaisilta naisilta ja valmistan niitä.

Toivonkin, että kaikki karjalaiset äidit ja mummot jaksavat opettaa ja kannustaa nuorempaa polvea perinteiden jatkamiseen.

Kiitos mummoilla ja äideille kaikesta karjalaisuudesta. Koen sen suurena rikkautena. Vanhemmiten sen vasta ymmärtää.

Eeva Kilpi:

*Rakkautentunnustus Karjalalle
"Mie rakastin sinnuu kuule silloin
ja taian rakastaa vieläkin,
kun elämän evakkona
yhä maailmalla kuleksin"*

Raija Valtanen
os. Loponen

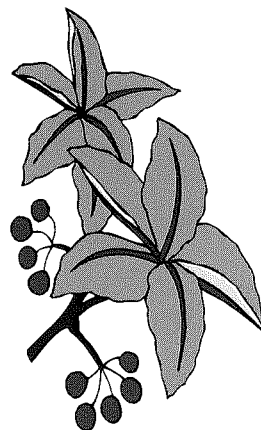
Äitienpäiväruno

Lapsuuden ystävä, muistatko vielä kotikunnaiden vihreät kevääät, jokirannan vuolaat virran uomat, onkimatkoilla välkkyvät salakan evät. Yli joen kapeat puolanteet, pienet jalat tukeilla keikkui, siitä juoksimme – vaaraa emme huomanneet. Virta vuolaana allamme leijui. Yli joen – kohti vuokkojen valtakuntaa. Sinivuokot jo silmiimme hohti, valkovuokkoja kumpare tuoksui, aivan kurkotti kättämme kohti. Oli äitien päivät – päivä toukokuun.

Kukat poimimme äidille vieden. Joka purkki ja purnukka pullollaan valkovuokkoja ikkunanpieleen. Kangasvuokkoja kasvoi takana riihen, me päätimme suojella, varjella, vaan hellästi vierellä katsella. Nyt vanhana kaikkea muistellen teen lapsuuteen Karjalaan retken. Illan hämy jo maille laskeutuu – elin muistoissa kiitävän hetken.

Ebba Mäkinen

o.s. Roos, Sakkolan Kiviniemestä

Ylätalon Katri on sakkolalaisen Sirkka Kuupon, os. Kekki, mummo, joka kuoli vuonna 1938 ollessaan 70-vuotias. Kuva on vuodelta 1924, Sirkka-tyttö ja Katri-mummo yhdessä.

Minun mummoni

Mummo rakasti lapsia, heli ja halasi, piti sylissä. Mummol-la oli aikaa. Mummo puhalsi, kun kipu sattui, vaiva parani, hymy kirkastui.

Kesällä mummo vei lapset uimaan, polskuteltiin heliällä valkealla hiekkarannalla. Mummokin. Mummo laittoi lapsille herkkuja, kun muu väki oli markkinoilla. Äkryönää ja lettua.

Mummo kertoi Otavasta, pohjantähdestä, koirankärvitsästä, Väinämöisen viikatteesta ja talvenpenkistä. Hän tiesi, että pilvet kulkuot Pietarista Ohalatvan rajjaa.

Mummon kanssa katseltiin, miten Kronstadin valonheittäjät viuhki pimeällä syystaivaalla. Tarkkailtiin myös, milloin heijastuivat Pietarin valot pimeällä taivaanrannalla.

Mummon kanssa kuljetettiin siat kesähelteellä lätikölle rypemään. Hänellä oli leivänpaloja naperkassa tarjolla, ja siat juoksivat perässä kilpaa.

Mummon kanssa käytiin kostissa ja rotinoilla. Nähtiin Vaskelan kylä, tutustuttiin Larin Parasken jalanjälkiin, Palkealan kirkkoon ja muistomerkkiin. Tästä laivamatkasta jäi pysyviä muistoja.

Mummon kanssa käveltiin kesäisin pientä polkua maantien vieressä, kengät, virsikirja ja piirakat nyytissä, mentiin kirkkoon, siellä laitettiin sukat ja kengät jalkaan.

Välillä syötiin eväitä, tervehdittiin rakkaita vainajia hautausmaalla. Kaikkien mummon lasten kummuilla kukki sinisiä iiriksiä. Minun isäni hautakumpu oli kaikista kaunein.

Mummon kanssa käytiin naapurissa selityksissä, siellä laulettiin ja kerrottiin Jeesuksesta. Lapsi sai istua mummon sylissä, siihen sitten nukahti. Olipa lapsen onnellinen olo....

Sirkka Kuuppo

Äitien iloksi ja kunniaksi

Emännän tietokirja vuodelta 1939 esittelee äitien päivän näin: "Äitien päivää vietetään toukokuun toisena sunnuntaina. Silloin osoitetaan äideille tunnustusta ja kiitollisuutta heidän suuriarvoisesta työstään kodin ja perheen hyväksi. Äiti vapautetaan mikäli mahdollista sinä päivänä töistään, hänelle annetaan kukkia ja pikkulahjoja. Koululaiset ja nuorisot järjestävät silloin äitienpäiväjuhlia, joissa seutukunnan äidit ovat kunniavieraina. Äitivainajien haudat siistitään ja kukitetaan. Maassamme on vuosittain järjestetty noin 5.000 äitienpäiväjuhlaa. Äitienpäivä-ate on kotoisin Pohjois-Amerikasta, meillä on aatetta levittänyt Kotikasvatusyhdistys."

Kun silmäilee muisteluksia elämästä ja juhlinnasta Metsäpirtissä, niin

useimmille tuntuu joulun olleen vuoden tärkein juhla ja seuraavaksi tärkein sitten pääsiäinen. Äitienpäivä jää lyhyiden mainintojen ja juhlatalojen seinustoilla otettujen ryhmäkuvien varaan.

Uuno Simonpoika Myöhänen toteaa lyhyesti: "Äitienpäivän tilaisuuden järjestäminen kuului silloin opettajille. Äidit lapsineen saapuivat runsaslukuisesti juhlaansa, jossa ohjelman, kukkien ja kahvin kera heitä juhlittiin."

Kirsti Martelius-Lehtovaara muistelee raunioituneeseen Metsäpirttiin muuttamista keväällä 1943. Elämisen muodot hioutuivat vallitsevien olosuhteiden ehdoilla. Marteliuksen perhe pääsi aikanaan muuttamaan Osuuskaupan varastosta, kuohuvan myllysulun ääreltä myllytupaan.

"Talvella 1944 opettaja Aino Hirvo-

nen perusti laulukuoron. Harjoitukset pidettiin Eevalassa Sepän tyttöjen talossa, jonka tiloissa oli myös kansakoulu. Ahkeran harjoituksen tuloksena kuoro esiintyi äitienpäiväjuhlassa Mikko Tuohiojan kahvilassa. Se pieni kahvitupa oli kerännyt silloin kaikki lähiseudun äidit viettämään yhteistä äitienpäivää koti-Karjalassa. Tunnelma oli mieliinpainuva", Kirsti Martelius-Lehtovaara toteaa.

Vaikuttaa siltä, että äitienpäivän vietto oli muodoiltaan arvokasta ja vakavaa juhlintaa. Mistään ei ilmene mikä oli miesten, isien ja poikien, osuus juhlapäivän viettossa.

Ilmi Pesonen

Äitienpäivämuistelo

On kaunis Äitienpäivä. Suomen lippu hulmuu vapaana! Kerrostalon rapun pielessä kukkii kauniina purppuratuomi. Tuoksu tulee sisälle avoimesta ikkunastani. Se tuo mieleeni lapsuuden kotipihalta ne valkokukkaiset tuomet, jotka vahvalla tuoksulla täyttivät koko pihan. Leivoset lauleli pellon yllä ja kottaraiset rakentelivat kotiaan pihakoivuun.

On äitienpäivä. Katselen 1943 otettua kuvaa. Kuninkaanristin nuorisoa on Ristiniemen koulun pihalla äitienpäivänä. Meitä on kahdeksan tyttöä ja yksi poika. Jokaisella oli oma tehtävä juhlassa. Tarjottavat ja astiat vietiin kotia ja näin saatiin äitienpäivät pystyyn.

Äidit kukitettiin, tarjottiin korviketta, pullaa ja esitettiin ohjelmaa. Koululaiset lauloivat opettaja Kinasen johdolla.

Mistä sitä energiaa riittikin, sopii kysyä? Sai hyvän mielen, kun voi vähän keventää äitien pelkoa ja tuskaa vaikkakin vaatimattomalla juhlalla. Elimme-

Ohjelman suorittajat vasemmalta: Sulo Karonen, Helmi Jääskeläinen, Siiri Kuisma, Aili Pärssinen, Helmi Karonen, Irja Lemmetty, Helmi Karonen, Elsa Jääskeläinen ja Helvi Viskari.

hän työntäyteistä ja epävakaa aikaa miesten ollessa siellä jossakin kaukana kotiväestä...sodan melskeissä meitä ja isänmaata puolustamassa...tästä suuri kiitos.

Muistot jotka eivät unohdu!

Aili Pärssinen
9.5.2004, Hämeenlinnassa

Wanhat äitienpäiväkuvat kertovat...

Äitienpäivä Noisniemen koululla 1938.

Äitienpäivä Alholan koululla 1934.

Äitienpäivä Päiväken koululla 1936.

Äitienpäivä Hirvisaaren koululla 1926.

Auttaisiko suurennuslasi?

Tunnistatko henkilöitä vuosien takaa? Tietoja ottaa vastaan Taisto Virkki.

Leskenlehtien aikaan

Tas Suvannon Seutu sujahti postilaatikkoon tai eteisesi lattialle. Tässä tämä on, kolmen pitäjän yhteinen tuote. Meille pirttiläisille on ilo saada aineistoamme näille sivuille.

Tämä kädessäsi oleva aviisi on konkreettinen todiste hyvän naapuruushengen ja yhteistyön jatkumisesta. Toimituspalaveritkin, silloin harvoin kun niihin on tunnettu tarvetta, ovat sujuneet mukavan leppoisassa ja innostuneessa hengessä. Eli kivaa puuhaa.

Mutta eihän tämä yksin sujuisi. Päätoimittaja Marjo Ristilä-Toikka kantaa suuren vastuun siitä, että sivut täyttyvät

lukemaan kutsuvilla jutuilla ja näyttävät hyviltä. Me Vuokselan Taisto Virkin kanssa annamme vapaaehtoisina panoksemme omien pitäjiemme asioiden esillä pitämisessä. Eli olemme kokoava koura, joka huolehtii siitä, että pitäjiemme käyttöön annetuille sivuille kertyy kiinnostavaa katsottavaa ja luettavaa.

Aivan kuin lehti on pitäjien yhteinen tuotos, niin myös Metsäpirtin aineisto on pitäjäläisten yhteinen tuotos, johon jokainen meistä voi vaikuttaa. Lienee tulkittavissa hyväksi merkiksi, ettei palautetta ja oikaisupyynnöjä juurikaan ole tullut. Sekin on hyvä merkki että jatkuvasti tipahtelee uusia tilauksia, kiitos

niistä! Pikku vihjeenä, levikkiä on kyllä edelleenkin varaa kasvattaa.

Yksi toivomus minulla kuitenkin on. Nyt eletään jatkuvasti kädestä suuhun, eli sivujen täyte muotoutuu määräpöydän tietämissä ”tyhjistä”. No näinhän muissakin lehdissä tuppaa olemaan. Näin vapaaehtoistyötä tehdessä olisi helpompaa hengittää, jos varastossa olisi edes pari juttua odottamassa. Joten, odotan postianne!

Seuraavan lehden teemoiksi on otettu Juhannusjuhlat ja kalastus. Odotan runsasta saalista pirttiläisten pöytälaatikoista!

Ilmi Pesonen

Metsäpirtti Seura tiedottaa

Toukokuussa EI TARINAILTAA! Tapaamme Haminassa Karjalaisilla kesäjuhlilla 16.-18.6.2006 Metsäpirtti-kytlin perässä marssimassa ja seuraavaksi Metsäpirtissä Pitäjäjuhlilla 1.7.2006.

Tervetuloa taas tarinailtaan 20.9. klo 18.00 Sortavala-saliin Karjalataloon!

NUORET METSÄPIRTTIÄ KATSOMAAN 4.-6.8.2006

Lähtekääpä nyt isovanhemmat näyttämään vunuksille Metsäpirttiä ja Laatokkaa! Mahdollisuus kalastaa, retkeillä ja tutustua pitäjän menneisyyteen ja nykyisyyteen. Majoittuminen hotellissa, hinta määräytyy lähtijäjoukon mukaan. Metsäpirtti Seura on päättänyt tukea nuorten matkoja.

Ilmoittautumiset 30.5. mennessä Ilmi Pesonen p. 09-694 6309, s-posti ilmi.pesonen@welho.com

Metsäpirttipinssin suunnittelukilpailu Suvannon seudun lukijoille

Kaikille metsäpirttiläisille ja Metsäpirtin ystäville etsitään yhteistä tunnusta - ei lippua, ei viiriä, vaan pienen pientä pinssiä.

Hauskakin saa olla kunhan Metsäpirttiä, metsäpirttiläisiä tai metsäpirttiläisyyttä osuvasti kuvaa.

Luvassa on Metsäpirtti -aiheisia palkintoja.

Metsäpirttijärjestöt toimikunta pyytää esityksiä

30.6. 2006 mennessä osoitteella

Ilmi Pesonen: Porslahdentie 10 A13 00960 HELSINKI.

Kuoppien sukuseuran matka 30.6.-3.7.2006

Metsäpirttiin ja Pyhäjärvelle
Matkan hinta 295 euroa.
Osallistumme Metsäpirtin pitäjäjuhlisiin ja kierrämme Metsäpirtissä ja Pyhäjärvellä Kuoppien kotipaikat.

Ilmoittautumiset: Pirkko Hyytiä,
puh. 050-5442854,
pirkko.hyytia@kivennapa.fi
tai Mauno Kuoppa,
puh. 040-5759494,
mauno.kuoppa@merima.fi

Kuoppien sukukokous

21.5.2006 klo 12
Kangasalan Äijälä-talossa,
Liuksialankuja 33.

Osallistumismaksu 22 euroa
sisältää lounaan ja
näyttelyyn tutustumisen.

Tervetuloa!

Viis veljastahan meit aluks siin koton ol yksis. Viljeltyy peltuo ei olt ko kymmenä hehtuuri, vaik metsii ol hyviki paljo. Pakkoha siit ol lähtii muual töitä etsimiä. Raja ko ol siin lähel, nii myö opittii talvel käymii Venäjä puolel savotoil ja suvel oltii uitoil. Pietari suuntua Orsiskoihi ajettii ”Juutalaiseks” kutsutul miehel halkoloi. Kesäsi ja syksysi myö metsäpirttiläist ajettii, laillisest ja jotkut laittomastkii, raja ylitse erilaist tavarua. Mie vein heinii, marjoi ja lihhaa. Kalloikii vietii velje kans kesäl Pietari reunoil datsoil ja syksyl sit viel Pietarii satkoil. Luvatta kulettii kirassii ja taisyit sielt jotkuut tuuva viinuakii. Siin sitä opittii tunte-mua niitä Pietari nähtävii.

Miul vanhemp veljain ol matkoil puhemiehen, ko hiä osas huastua muutama sana venättä. Vaik myö kui usjast siel Venäjä puolel käyti, ni minnuu ei se venäjä kiel tarttunt yhtä. Ohala-tuvas jonnai talven venäläist kuulema sannoitkii, jot on se harmi, ko tuo Teppana ei huasta venättä.

Muuteha se ois iha Harossi Mies, mut se siin on nii paha, ko se ei ymmärrä yht sanna.

Tarkennus

Suvannon Seutu numerossa 1/2006 huomioni kiinnittyi virheeseen metsäpirttiläisten sijoitus-kuntakirjoituksessa vuoden 1945 jälkeen sijoitettujen osalta.

Olen itse asunut Kalannissa v. 1951 lähtien ja silloin äitini halusi nimenomaa muuttaa Kalantiin ”kun siellä ovat sukulaiset ja oma kyllöist” eli Saaroisten kylän väkeä.

Täällä on kyllä myös Paloniemestä, mutta 90 prosenttia karjalaisista on kyllä juuriltaan Saaroisista. Sehän oli iso kylä, joten niitä on toki myös Lokalahdella ja Ugin entisessä maalaiskunnassa, mutta todella vähän Pyhäraannassa.

Terveisin Anneli Virtanen

Vuokselan kuulumiset

Vuoksela-juhla 11.6.2006 Hämeenlinnassa

Päivän tapahtumat aloitetaan Hämeenlinnan kirkossa jumalanpalveluksella klo 10

jatkuen Raatihuoneella tarjottavilla kirkkokahvilla.

Vuosikokouksella jatketaan klo 13

ja Vuoksela-juhla on klo 14.

Maksulliseen juhlaohjelmaan sisältyy kirkkokahvit.

Jäsenmaksutilanne

Jäsenkirje toimitettu, jonka mukana ollut jäsenmaksua koskeva tilisiirtolomake. Mikäli kirjettä ei ole saanut ja haluaa olla seuran jäsen, voi siitä ilmoittaa sihteerillemme Laila Saariolle.

Yhteystiedot lehden takasivulla.

Vuokselajuhlissa on jäsenkirjettä myös saatavana.

Jäsenmaksun voi maksaa myös suoraan seuran tilille

HSOP 568000 – 539490 laittamalla viesti

maksun saajalle-kohtaan nimensä ja yhteystietonsa.

Jäsenrekisteritietojen ajan tasalla pitämiseksi

toivoisimme saavamme muutostiedot.

Sähköpostiosoitteiden saanti olisi myös toivottavaa.

Karjalaiset kesäjuhlat 16.-18.6.2006, Hamina

Olemme mukana sunnuntain juhlakulkueessa.

Karjalainen torielämä avautuu lauantaina ja sunnuntaina ja olemme mukana Sakkolan ja Metsäpirtin kanssa esittelemässä pitäjiemme toimintaa samassa pisteessä. Tapaamisiin Haminassa!

Kesän kotiseutumatkat

Tarkemmat tiedot on esitetty viime lehden 2/2006 numerossa.

Vuokselaan kohdistuva matkatarjonta sivulla 22.

HYVÄÄ VIRKISTÄVÄÄ KESÄÄ KAIKILLE!

VUOKSELA-SEURA ry

Sääntömääräinen vuosikokous

pidetään 11.6.2006 klo 13

Hämeenlinnan Raatihuoneella osoitteessa

Raatihuoneenkatu 15.

Tervetuloa! Hallitus

VIRKIN VIRKKEET

Kevätmietteitä

Olen kahden viime kuukauden aikana seurannut yhteiskunnan tapahtumia normaalitapaani verraten tavallista enemmän. Lehdet on luettu sivu sivulta, televisiota on katsottu ja radiota kuunneltu. Kun liikkuminen on vielä tapahtunut kyynärvarsisauvojen varassa ja ennen niin rutiinomainen hommat kaikki eivät ole onnistuneet, on joutunut tekemään ajatustyötä. On tarkkaillut ja mietiskellyt, voisiko minun elämässäni olla asioita, joita voisin elää ja tehdä jotenkin toisin. Mietintä jatkuu.

Kevätkausi on kuitenkin tuonut paljon mietittävää ja touhuilua kotiseutuharrastuksen parissa. Vuoksela-Seuran osalta mielenkiintoisin osuus on SOTIEMME VUOKSELA-matrikkeli-työssä oleminen. Saatujen aineistojen käsittelyä tapahtuu monen henkilön toimesta. Tietoa on saatu runsaasti, mutta erityisen haastava osuus on kuvien tunnistamisessa, josta jo viime numeron sivuilla 20 – 21 oli kerrottu.

Lähikuukausien seuran tapahtumista on toisaalla lehdessä yhteenveto. Tapahtumista ei ole puutetta ja mielenkiintoista tarjontaa löytyy myös naapuripitäjiemmekin toiminnasta.

Miten se on mahdollista vielä nykypäivänä, että entisten kotiseutujemme historiaan perustuvien muistojen vaalimisen henki elää niin voimakkaana keskuudessamme. Tätä me karjalaiset emme ihmettele, vaan tämän kysymyksen kuulee joskus toisten huulilta. Olen itse viimeisen kymmenen vuoden

aikana saanut elää sellaisessa ilmapii-
rissä ja tavannut Vuoksella eläneitä ihmisiä, joista olen saanut ammentaa paljon syvällistä elämänvoimaa heidän kokemuksiansa kautta. Elämä ennen vanhaan ei aina ollut helppoa, mutta oli paljon myönteistäkin kerrottavaa. Matrikkeliin tulevia kertomuksia kirjoittaessani puhtaaksi olen ollut vahvasti mukana evakkomatkojen päivätaipaleilla tai kiihkeissä sota-ajan kokemuksissa.

Alkuvuoden aikana on myös elämän rajallisuuden tiedostaminen pysäyttänyt.

Tieto Pekka Karosen ajallisen elämän päättymisestä helmikuun 27.päivänä tuntui raskaana mielessä. Mieleeni nousi muistikuva viime joulukuulta tavatessani hänet kotonaan. Lähtiessäni pois ulkona hän vielä sanoi ”Jutellaa sitten taas toiste lissää” ja sanan vahvisteksi vielä lämmin kädenpuristus. Nyt on jäljellä myönteiset muistot. Toisaalla lehdessä on Pekka Karosta koskeva muistokirjoitus.

Maaliskuun alkupuolella palaveroin Väinö Ryypön luona Espoon kodissa Veikko Juvosen kanssa tekeillä olevasta Uusikylä-kirjasta. Sivusimme myös monia muita asioita nykyisyydestä kuin myös Väinön ja Veikon nuoruusajan yhteisiä muistoja. Väinö Ryypön elämään liittyi vahva sydäimestä lähtevä rakkaus kulttuuriin, kotiseututyöhön ja kuorolaulutoimintaan. Me vuoksela-laiset saimme myös nauttia hänen toiminnastaan ja työnsä tuloksista. Kaksi viimeisintä kotiseutumatkaa olivat vahva näyttö siitä tietomäärästä, paikallistuntemuksesta ja henkilökoh-
taisista jatkosodan taistelumuistoista, joista hän kertoi paikantaen ne aina matkan aikana. Kevennyksenä tai muuten asiayhteyteen liittyen hän esitti asi-

ansa usein laulamalla. Erityisesti viime kesän matkalla siitä saimme nauttia. Viime vuosina ja erityisesti viimeisten kuukausien aikana sain häneltä henkistä tukea ja kannustusta harrastukseen. Väinön elämänvaiheista on lehdessä toisaalla muistokirjoitus, jonka on laatinut Veikko Juvonen. Väinö ja Veikko tunsivat toisensa jo nuorina Uudenky-
län partiopoikina.

Seuran toiminnan rikkaus on ollut eri kylien toimintoista tuntevien henkilöiden aktiivinen toiminta. Kunnikaanristin kylän osalta on vuosikymmenien ajan ollut mukana Arvo Karonen. Hänen sukunsa lopulliseksi sijoituspaikaksi tuli jatkosodan jälkeen Lepaa kuuluen Tyrvääntöön ja tällä hetkellä Hattulan pitäjään. Suruviestin saatua Arvo Karosen poismenosta, tulee mieleen millaisena olen oppinut tuntemaan hänet. Hän toimi aikanaan seuran hallituksessa ja oli myöhemmin aina käytettävissä, kun tarvittiin henkilöä joko puolestapuhujaksi tai yksittäisen tehtävän suorittajaksi. Hänen ansiotaan on myös, että vuokselaisten sijoituspitäjiin luovutettu muistolaatta tuli entisen Tyrvännön pitäjän Lepaan ala-asteen koulun tiloihin. Henkilökoh-
taisesti opin tuntemaan hänet hiljaisena, asioista tietävänä ja seurallisena keskustelijana, joka kuunteli myös mitä muilla oli sanottavaa.

Osallistun mielelläni erilaisiin tapahtumiin ja tämä kevätkausi on ollut harmillisen piinaavaa aikaa. Nimittäin yhdeksän viikon kipsi jalassa-kävely on ollut ”kuin pallo nilkassa” kuvaanollisesti.

Minulla on nyt riittävän vahva terästappi nilkassa – pysyvästi.

Toivotan kulttuuririkasta kesää!
ONNEA ÄIDEILLE!

Taisto Virkki

Suvannon Seutu -lehden seuraava teemanumero:

Numero 4, kesäkuu
Juhannusjuhlista ja
kalastuksesta pitäjissämme

KIRJOITA NÄISTÄ TIETOJA JA
MUISTIKUVIA, lähetä aineisto
toimituksen yhteyshenkilöille!

JUHANNUSLEHTEEN
tulevat kaikki aineistot
pitää olla toimituksen
yhteyshenkilöillä viimeistään
torstaina 8.6. mennessä.

Karjalaista ruokaperinnettä: Norssit

Raija Valtanen pyysi apua nors-sibrobleemaan Suvannon Seudusta nro 8/05. Varsinaista ohjetta en äitini resepteistä löytänyt, vaan ne perustuvat omiin muistikuvii. Norssi kuului isäni herkkuruokiin jo Sakkolan ajoista lähtien.

Vuoksesta on keväisin jäidenlähdön aikaan pyydystetty norssia, jonne sen on täytynyt nousta Laatokasta.

Täällä Halikossa jäiden lähdön jälkeen nousivat norssit sankoin joukoin Halikon jokeen, josta niitä haavittiin suuria määriä.

Muistan erityisesti erään vapun aaton, olin jo opiskelemassa ja tulin kotipuoleen, aikomukseni mennä illalla tanssimaan Saloon. Naapurin poika tuli siinä iltahämärissä pyytämään minua

haavimaan norsseja, kun hänen äitinsä ei antanut lupaa mennä yksin jokirantaan. Innokkaana kalastajana en voinut vastustaa ajatusta, niinpä pyöräilimme jokirantaan.

Siinä haaviessa norsseja meni ajan-taju niin, että kotiin tulo viivästyi ilta-myöhään ja haisin itsekin kuin norssi. Koti-iltahan siitä vapunaatosta tuli, mutta tämä muisto varmistaa norssin kutuajan vapun seutuville.

Haavit kuntoon ja kalastamaan. Varmasti kala on monin verroin hajuaan parempi!

Kalaterveisin

Raili Leino (Kopperoinen)
Halikko/Sakkola Haparainen

Halstratut norssit:

perattuja isohkoja norsseja
suolaa, valkopippuria ja
sulatettua ihrää

Kääntelee norssit hieman jäähtyneessä sulatetussa ihrassa (uskoisin öljyn ajavan saman asian). Lado norssit halstariin ja halstraa ne hiilloksella. Kun norssit ovat valmiit, lisää suola ja hieman valkopippuria.

Tarjoile keitettyjen perunoiden ja munakastikkeen kera.

Munakastike:

Lisää valkokastikkeeseen keitetyt, hakatut kananmunat ja mausta kastike ruohosipulilla.

Keittokurssit Pannusaareissa 1916. Sakkola-Museon kuva-arkisto, kuvan lahjoittanut Kaarina Kekki.

Sakkolan kilpi herätti ajatuksia

Kun puheenvuoron saan, niin selvitteeksi mainitsen, että kirjoittaja on Sakkolan vävypoika ja lukenut Suvannon Seutua jo liki viisikymmentä vuotta.

Taikka ei ihan vielä, Suvannon Seudun ensimmäinen ulosanti tapahtui joulukuulla 1957. Siinä lehdessä toimitus toivoi tuttavienkin tuttavat lukijoiden piiriin.

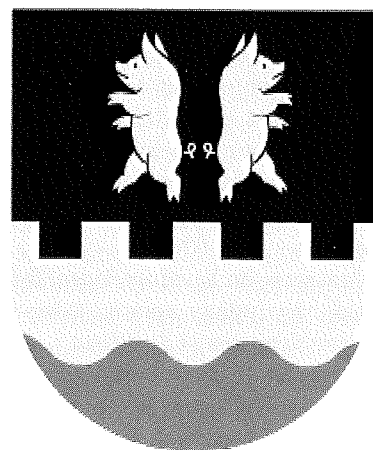
Samassa lehdessä nimimerkki erakko kertoo matkasta Leningradiin, joka oli sodan jälkeen tehty ensimmäinen matka sinne. Matkalle lähti Tampereelta 35 henkeä syyskuulla 1956. Kirjoituksesta saa sen käsityksen, että Leningradista käsin mentiin sitten pirssillä salaa käymään ”kotiseudulla”, matkalaiset kokivat jännityksen ja pelon, mutta kuitenkin innostus ja riemu valtasi tunteet, kun sai nähdä kotiseudun, vaikkakin hävitetyin.

Olen Suvannon rantojakin katsellut parina vuonna ja ”omia” metsiä kuljettu aiemmin omistajan opastuksen mukaan. Mielenkiintoisia ne selostukset olivat kuunnella, missä kasvoi hyvät mustikat ja missä se suuri mahlakoi-vu. Eväät syötiin jo talvisodan aikana tuhoutuneen tuvan kivijalalla istuen, pihan sireenipensaat kasvoivat siinä vieressä vielä tuholta säästyneinä. Kolhoosin karja oli tiet sofkenut ja pihalueen muutenkin pilannut. Meidän neliveto volsumme kulki suhteellisen varmasti ja pääsimme sillä aivan rantahietikolle asti.

Näkymä Suvannolle oli säilynyt, vaikka kasvanut vesakko sitä näkymää osin peittikin. Rantatörmän hiekkaa kävellessämme Suvannon rantaan

”Kävin siellä lapsena isän pyöränpäällä istuen ja osaan varmasti sinne nyt mennä.”

”Kun Sakkolan kilvessä toinen porsas katsoo itään, saadaan sinne kauppaa ja ehkä muutakin yhteyden pitoa, niin toisen porsaan katse kertoilee yhteyksiä kotimaan suuntaan.”

matkalla mukana ollut vaimoni serkku tuns, että paljaat varpaat tapasi vielä sen lapsuusajan lämpöisen hiekan varpaitten välissä. Järven vesi oli vielä juhannuksen tienoissa viileätä, mutta kirkasta ja tietenkin monella tapaa mielikuviissa tutunomaista.

Kävimme vielä Kaarnajoen patterilla. Vaimoni kasvinkumppani ja serkku kertoi, että kävin siellä lapsena isän pyöränpäällä istuen ja osaan varmasti sinne nyt mennä. Isänsä oli ennen sotia Kaarnajoen patterilla töissä, missä jo silloin valmistauduttiin puolustamaan isänmaata idän vaaraa vastaan. Hän jatkoi, mennään tästä Koverojan myllylle ja lähdetään tykkietietä Pyhäjärven suuntaan. Parien kilometriä ajettuamme kuului, nyt tuosta poiketaan oikealle - näin pääsimme ehjänä säilyneelle tykkipatterille.

Sakkolan vaakunakilven porsaat tuovat kuvaannollisesti esiin Janus-ilmiön. Janus oli muinaisten roomalaisten tärkeimpiä jumalia. Januksella oli eri suuntiin katsovat kahdet kasvot, näin jumala pystyi hoitamaan tehtävänsä kunnolla.

Jos eri suuntiin katsovia porsaita vapaasti saa Janus-kasvoisuuteen kuvailta, niin mielikuviissa niistä löytää sen elämän muodon mitä, ihmiset ovat aiemmin valtakunnan raja-alueella eläen kokeneet.

Appiukko kertoi, että hän on Pietariin vienyt halkojen lisäksi myös Sakkolan

rotuporsaita. Halkokauppa oli erilaista. Pinosimme halot aina kolme pinoa rinnasin, keskimmäiseen pinoon ei laitettu halkoja alhaalta asti, vaan laitettiin vaan vain katto haloista tyhjän päälle. Halkojen vastaanottajalle tuli varata pieni palkki o/ natsaijuu, useimmiten se oli viinapullo. Näin kertoili appiukko ja paljon muitakin.

Kun Sakkolan kilvessä toinen porsas katsoo itään, saadaan sinne kauppaa ja ehkä muutakin yhteyden pitoa, niin toisen porsaan katse kertoilee yhteyksiä kotimaan suuntaan.

Porsaankauppa tietysti levisi maineen mukana oman pitäjän ulkopuolelle. Anoppi kertoi, että kun he läksivät Volosullasta toisen kerran kesäkuun 15. päivä 1944 pelakuut jäivät ikkunalle kukkimaan ja omenapuut hyvästelivät heidän kukkaloisteellaan. Kylvötyöt oli juuri tehty kotipelttoon.

Kiirellä hevosen rattaille kuormattiin, mitä siihen nyt mahtui. Viskarin Albertin emännältä oli juuri ostettu porsas, jolle isäntä teki sopivan laatikon. Matkan aikana porsasta ruokittiin lehmistä saadulla maidolla. Kun he saapuivat Rautalammilte, laatikko kävikin jo ahtaaksi. Porsaasta kun oli kasvanut kolmen viikon matkan aikana sian alku. Mikä silloin olisikaan voinut olla parempaa, kuin syksyllä Sakkolan porsaasta saatu arvokas tირripaisti.

Pentti Vuorenpää
Vammalassa huhtikuussa 2006

YRJÖ JYLHÄN,
ILMARI PIMIÄN,
LAURI VIIDAN
runoja ostetaan
kohtuuhintaan.
Yhteydenotot:
Esko Karonen,
Runeberginkatu 33 A 37
00100 Helsinki
p. 09-498 578,
050 5900 804,
kesäkautena myös
03-55 700 71

Siellä on aarteesi
Elämäkertaromaani
Santeri Ollikaisen
elonvaiheista
Sakkolasta
Lempäälään

Kirjan on kirjoittanut
Santerin Ilma-tyttären
poika Juha Mäkinen
Tampereelta.

Kirjaa on myynnissä
Sakkola-Museossa ja
Lempäälän
kirja- ja paperikaupassa.

SAKKOLA-SEURAN PERINTEISTÄ KIRKKOPYHÄÄ

vietetään helatorstaina 25.5.2006 klo 12.00 Vantaan Pyhän Laurin kirkossa, Kirkkotie 45. Messun jälkeen kirkkokahvit (5-6 euroa) kirkon lähellä Larentius-kahvilassa.

Tervetuloa mukaan kaikki Sakkola-Seuran sekä myös Metsäpirtti- ja Rautuseuran jäsenet!

Kirkolle pääset Tikkurilan asemalta bussilla 55 ja Helsingistä Elielin aukiolta bussilla 511.

Ole hyvä ja ilmoittaudu kahvituksen takia

20.5.2006 mennessä Leena Rantakarille

puh. 09-710 0846, 040-5141682,

sähköpostiosoite: leena.rantakari.@elisanet.fi

Olet sydämellisesti tervetullut!

Vullien sukuseura järjestää 6.-9.7.2006 sukumatkan Karjalaan Sakkolaan ja Pyhäjärvelle.

Torstaisen menomatkan jälkeen majoitumme Kiviniemeen, hotelli Lovisevskajaan

Seuraavan päivän vietämme kotiseutukierroksilla ja tutustumme sukumme asuinalueisiin.

Lauantaina voivat halukkaat jäädä jatkamaan kotiseutumatkoja paikallisilla kulkuvälineillä. Loput ryhmästä lähtevät heti aamiaisen jälkeen bussilla kohti Pietaria ja sen lähialueita, joihin tutustutaan päivän aikana (lisämaksusta). Illaksi palaamme takaisin Kiviniemeen, jossa vietämme yhteistä iltaa ja vapaata ohjelmaa.

Sunnuntain aamiaisen jälkeen lähdemme kotimatalle. Ennen rajaa tutustumme vielä sotiemme taistelupaikkoihin ja Viipurin torielämään. Takaisin kotona olemme myöhään illalla.

Tervetuloa matkallemme mukaan sukuun kuuluvat ja ystävät.

Tiedustelut ja ilmoittautuminen 6.6.2006 mennessä sukuseuran puheenjohtaja Pekka Vulli, Vähänummentie 6, 13720 PAROLA.

P.03-6372446, GSM 050 5494878. E-mail. pekka.vulli@virpi.net.

Vieläkö on Vilakkala-kirjaan tarjolla tarinoita ja valokuvia?

Kirjanteko jatkuu ja nyt on viimeiset hetket lähettää asiaan liittyvää aineistoa!

Ota yhteys joko kirjatyöryhmän vetäjä

Teuvo Viskari, p. 03-335 2422, Laasolantie 156, Orivesi

tai toimittaja Marjo Ristilä-Toikka p. 040 730 2622 tai 03-3748 448

Rautasemantie 375, 37550 Lempäälä

marjo.ristila-toikka@kolumbus.fi

KUOLLEITA

Kotiseutuneuvos, sosionomi Väinö Ryyppön muistolle

Vuoksen Uudessakylässä 31.päivänä toukokuuta 1925 syntynyt Väinö Herman Ryyppö siirtyi ajasta iäisyys-teen kotonaan Espoossa 29.3.2006.

Kansakoulun hän kävi Vuoksen Uudessakylässä sijaitsevassa Vuoksen kansakoulussa. Nuorukaisena hän joutui ensimmäiselle evakkotapailelle ja tuli takaisin Vuoksesta isänsä kanssa. Ikänsä puolesta hän suoritti varusmiespalveluksen ja jatkokoulutuksen eri joukko-osastoissa. Jatkosotaan hän osallistui loppuvaiheissa VT-linjalla Kuuterselän, Länsi-Kannaksella Heinjoen suunnalla, Noskuan-Vuoksen loholla, Ihantalan-Harjulan loholla sekä syksyllä Lapin sotaan Torniossa.

Sodan jälkeen Väinö Ryyppö opiskeli Helsingin Yhteiskunnallisessa korkeakoulussa. Parin vuoden jälkeen hän työskenteli eri tehtävissä NMKY:n Sörnäisten ja Tampereen toimipisteissä, minkä jälkeen hän vuonna 1963 siirtyi Suomen NMKY:n liittoon järjestösihteeriksi.

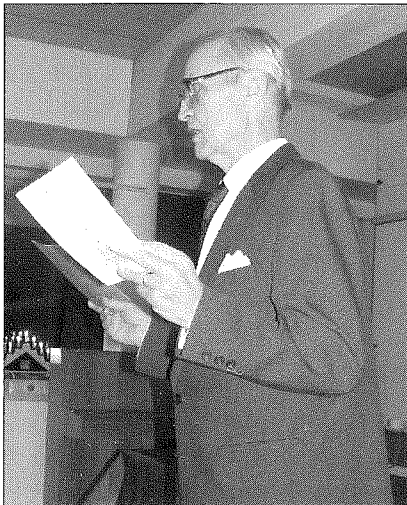
Kunnallisliitossa hänen työskentelynsä ajoittui vuosiin 1963 – 1988 viimevaiheessa kulttuuriasiain toimiston toimistopäällikkönä.

Hänen monipuolinen ja ihmisläheinen työskentelynsä toi mukaan myös luottamustehtäviä puheenjohtajana Suomen Kotiseutuliiton ja Kotiseututyön Pohjoismaisen Liiton toimintoissa (viittaus Suvannon Seutulehti nro 8/2004).

Tunnustuksena ansiokkaasta kotiseututyöstä hänelle on myönnetty kotiseutuneuvoksen arvonimi.

Väinö Ryyppön siunaus tapahtui Tapiolan kirkossa 21.4.2006. Muistotilaisuuden monissa puheenvuoroissa muisteltiin Väinön monitahoista elämäntaivalta.

Seuraavien ajatuksien muistelin tilaisuudessa Väinö Ryyppön ja minun

nuorina poikina kotikylästäme Uudessakylästä alkaneita elämänvaiheita.

Olemme tänään saattelleet Väinö Herman Ryyppön viimeiseen leposijaansa. Ajatuksemme ovat harhailleet hänen yli 80 vuotta kestäneen elämänsä vaiheissa. Minulle ovat väkevästi nousseet mieleen ne monet yhteiset kokemukset, jotka syntyivät karjalaisessa kotikyläsamme Vuokselassa. Siellä kohtasimme läheisesti partioliippukunta Vuoksen Poikien toiminnassa. Väinö Ryyppö eli Niemeläis-Väinö, kuten häntä yleisesti kutsuttiin, osallistui innokkaasti partiot toimintaan. Silloin omaksuttu henki vaikutti ilmiselvästi myös hänen elämänsä myöhempiä vaiheita.

Väinö osallistui yhteisiin tarinailtoihin ja jännittäviin retkiin. Ne suuntautuivat milloin eräkankaalle, milloin Vuoksen varren reheviin maisemiin. Elävänä nousee mieleeni kuva kesäleiristä Karhusaareissa, jossa lehmukset ja pähkinäpensaat kohosivat teltojemme ympärillä. Tummuudessa kesäillalla, leiskuvan nuotion ääressä kaikui laulu, josta Väinö hyvällä lauluäänellä erottui:

*Meillä on metsässä nuotiopiiri,
Missä kuusten kuiske soi,
Kipinät kohti tähtiä kiirii,
Lähi puutkin punervoi.
Ja me muistaen sankariaikaa
Sadun tenhon tunnemme taikaa,
Kun laulumme yön yli kiirii
Ja kun hongat huminoi.*

Nämä yhteiset nuoruuden vuodet päättyivät kohtalokkaiden sotavuosien aikaan. Tiet erosivat. Sota toi omat velvoitteensa. Väinö joutui jatkosodan

loppuvaiheissa kokemaan mm. Kuuterselän ja Ihantalan ankarat taistelut. Uskon, että partioaate antoi tulevaisuuden uskoa ja luottamusta myös ankeina aikoina.

”Uuvekylä”-poikien tiet tavoittivat toisensa sotien jälkeen, nyt täysin uusissa olosuhteissa. Kotiseutu oli jäänyt muistojen joukkoon. Mutta niitä haluttiin vaalia. Tätä tarkoitusta varten perustettiin Vuokselalaisten Pitäjäseura, myöhemmin nimeltään Vuoksela-Seura. Väinölle Karjala ja kotiseutu olivat rakkaita. Hän halusi toimia näiden arvojen puolesta. Perustettu seura oli siihen sopiva väline. Vuoksela-Seurassa Väinö tekikin tavattoman suuren ja mitätävän työn. Hänen ansiostaan on, että Helsingin seudulla perustettiin Vuokselan Seuran alaosa. Sen ensimmäinen tilaisuus pidettiin 70-luvulla Väinön työpaikan Kunnallisliiton tiloissa. Tällöin perinteeksi tulivat myös Väinön ideoina ns. ”Arepyhäillat” eli joulun ja uudenvuoden välille sijoittuvat arkihyväjuhlat. Niitä Väinö ohjelmoi ja juonsi kymmeniä vuosia. Hänen johtamansa viimeinen arepyhäilta vietettiin viime joulukuun lopulla.

Väinön toiminta ulottui myös muistojen kirjalliseen tallentamiseen. Hänen työnsä tuloksena on julkaistu kaksi ”Vuokselaa kuvina”-kirjaa. Ne kertovat tuleville sukupolville siitä elämästä, jota entisellä kotiseudulla Karjalassa elettiin. Samaa asiaa täydentävät myös kolme ”Elämää Vuokselassa”-vihkosta, jotka Väinö toimitti. Hänen kykyihinsä kuului myös puhetaito. Siitä kertoo omaa kieltään juhlapuhujana toimiminen Vuoksela-juhlassa. Väinön viimeisistä, suurta kiitosta saaneista tehtävistä mainittakoon toimiminen kotiseutumatkoiilla.

Vuonna 2000 hänet kutsuttiin Vuokselan seuran kunniajäseneksi.

Me vuokselalaiset muistamme suurella lämmöllä ja kiitollisuudella Väinö Ryyppöä. Jääme kaipaamaan hänen karjalaista, huumorin tajuista mutta silti elämän vakavat perusasiat tajuavaa elämänotetta.

Veikko Juvonen
kunniapuheenjohtaja
Vuoksela-Seura ry

KUOLLEITA

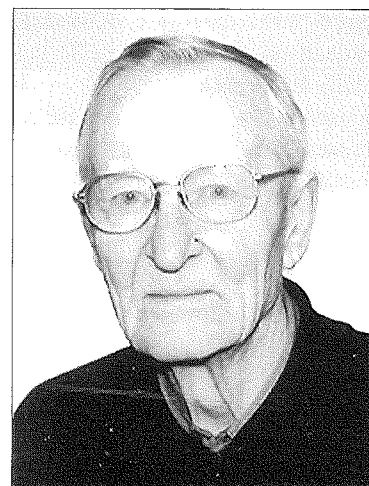
Arvo Aatos Käppi, s. 8.8.1924 Sakkolan Röykkylässä, nukkui pois Saarijärven sairaalassa 12.4.2006 vaikean sairauden murtamana. Hän oli metsätyönjohtaja Aapro Käpin ja vaimonsa Helenan, o.s. Suikkanen, nuorin lapsi.

Arvo Käppi asui Saarijärven Tarvaalassa yli 50 vuotta sitten rakentamassaan talossa yhdessä vaimonsa Annikin kanssa. He ehtivät viettää 60-vuotishääpäivänsä 15.2.2006. Kaipaamaan jäivät vaimon lisäksi kaksi tyttäretä ja poika sekä neljä lastenlasta.

Arvo Käppi teki pitkän päivätyön Keski-Suomen Valo Oy:ssä auton-asentajana. Hän kuului Saarijärven Sotaveteraanit ry:n johtokuntaan ja sai näin arkulleen veteraanien havuristin. Hänet siunattiin Saarijärven kirkossa 29.4.2006 Suvannon rantahiekalla, jota hän oli tuonut tätä varten jo parikymmentä vuotta sitten kotirannassa käydessään.

”Ylväänä Karjalan heimo tuskansa kantanut on. Maaäiti suojaansa sulkee, vartija poissa jo on.” (Veteraanin iltahuuto, Kalervo Hämäläinen).

Eino Karjalaista muistellen

Kun tieto Einon poismenosta tuli, niin tietty tyhjyys täytti mielen. Itselläni ei ollut sisarusia, ja Eino oli minulle kuin isovelji, johon luotetaan kaikessa ja joka tietää ja osaa kaiken.

Rakkaamme
Eino Karjalainen
s. 13.1.1920 Sakkola
k. 2.3.2006 Lieto

Kädet ahkerat vuoksemme uurastaneet
lepoon hiljaiseen ovat vaipuneet.
Sinä ansaitset kiitoksen kauneimman
ikilevon hyvän ja rauhaosan.

Ikävöiden
Sirkka
Seppo, Riitta, Antti ja Pekka
Mikko, Henna ja Maija
Juha ja Maaret
Aini-sisko
Sisarusten lapset perheineen
Sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu lähimpien läsnä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.

Kansakoulussa Eino oli mallioppilas, joka hoiti tunnollisesti kaikki koulutehtävät, ei kiusannut eikä häirinnyt ketään. Hänen kädentaitojaan ihailin, sillä Eino teki aina tarvittaessa vipupyssyt (varsijousi) ja niihin tarkasti lentävät nuolet. Samoin kumilenkillä toimivat hernepyssyt sekä puusta vuollut krocketipallot ja mailat, joita sen ajan peleissä ja kilpailuissa käytimme.

Urheilu oli meidän suuri harrastus lapsuus- ja varhaisuoruuden aikoina. Kesällä Suvannon rantahietikolla ja muilla sopivilla paikoilla juostiin, hyppättiin ja heitettiin, milloin vain työstä vapaata aikaa saatiin. Urheilijoiden saavutuksia ja tuloksia seurattiin lehdistä, ja suuria hetkiä koettiin, kun suomalaiset saivat voittoja.

Varmasti suuria ilon hetkiä Einolle olivat ne, kun oma jälkipolvi kahdessaakin sukupolvessa on urheiluharrastuksessaan saavuttanut menestystä. Meiltä nuoruuden kisailut ja harrastukset jäivät, kun tutut paikat oli jätettävä ja jo varhaisessa nuoruudessa alkoivat työt

isänmaan puolesta. Eino oli ns. pitkän linjan miehiä, joka kantoi asetakkia ja kivääriä parin kuukauden keskeytystä lukuun ottamatta runsaat viisi vuotta. Hän oli myös niitä onnekkaita, joka selvisi naarmuitta koko sota-ajasta. Onnen lisäksi mukana oli taito toimia tilanteen vaatimusten mukaan sekä rauhallinen ja harkitseva luonne. Näitä Einon ominaisuuksia kiitteli jälkeenpäin hänen senaikainen esimiehensä, samoin kuin tinkimätöntä valmiutta annetun tehtävän suorittamiseksi vaikeassakin tilanteessa.

Uskon, että nämä ominaisuudet säilyivät Einolla läpi koko pitkän elämänsä, pitkä työrupeama samassa työpaikassa viittaa siihen.

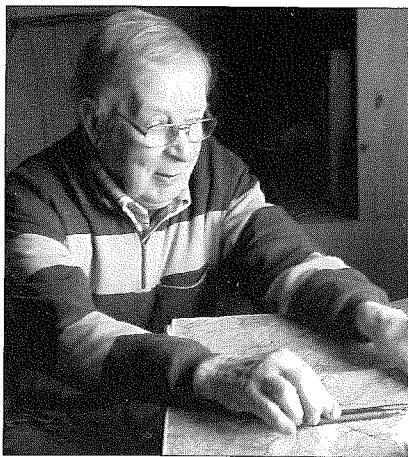
Hän oli ihminen, joka ei teoillaan tai puheillaan ketään loukannut tai mieltä pahoittanut.

Lepää rauhassa pitkän päivätyön jälkeen.

Muistosi säilyy aina kirkkaana mielessäni.

Olavi Lopenen

KUOLLEITA

Pekka Karosen muistolle

Pekka Karonen syntyi 5. päivänä lokakuuta 1921 Vuoksella ja sai iäisyyskutsun 27.2.2006 Hattulassa.

Hän syntyi ja kasvoi Vuoksen Kuninkaanristin kylässä Juhola-nimisellä tilalla. Vanhempien omistama tila oli saatu suvun haltuun Keisarillisen Suomen Senaatin päätöksen perusteella 1890-luvulla.

Lapsuus ja nuoruusvuodet olivat Pekka Karoselle työntäyteistä aikaa kotitalalla työskentelyä. Hän osallistui muiden kylän poikien tapaan erilaisiin vapaa-ajan harrastuksiin. Hän oli kuulunut 1930-luvun loppupuolella Vuoksen suojeluskunnan poikaosastoon, jonka toiminta oli monimuotoista ja kesäleirit olivat jääneet hyvin muistorikkaina mieleen.

Talvisodan aikana hän nuorukaisena liittyi Vuoksen Suojeluskuntakomppaniaan, joka toimi Hirvisaaresta käsin. Jatkosodassa hän osallistui Terijoen, Valkeasaaren, Rajajoen, Lempaalan, Kiviniemen kautta Äyräpään ja Vuosalmen taisteluihin. Vuosalmen taistelussa hän toimi joukkueen varajohtajana haavoittuen 11.7.1944. Sotilaallisista ansioista hänelle myönnettiin 25.7.1944 2. luokan vapauden mitali.

Sodan jälkeen Pekka Karosen vanhempiensa mukana päätyi lopulliseen sijoituspaikkaan Hattulaan.

Sodan jälkeen tapahtui oman perheen perustaminen ja varsinaisen elämäntyön

hän teki maatalouden parissa.

Pekka Karosen karjalainen elämänyönteisyys ja halu huolehtia myös lähimmäisistä johti hänet uudessa kotipaikassaan Hattulassa luottamustehtävien pariin toimimalla kunnanvaltuustossa valtuutettuna sekä kunnanhallituksen ja rakennuslautakunnan puheenjohtajana. Harrastuksena oli myös toimiminen paikallisessa karjalaseurassa.

Erityisen rakkaana harrastuksena Pekka Karosella oli halu työskennellä Vuoksella koskevassa perinnetyössä Vuoksela-Seuran puitteissa vuosikymmenien aikana aina kuolemaansa asti. Seuran hallituksen toiminnassa hän vaivojaan säästämättä teki samalla utteruudella töitä kuin kotonakin. Hän toimi aikanaan myös seuran sihteerinä ja monissa eri työryhmissä antaen omat tietovaransa yhteiseen käyttöön. Hän teki työtä erityisesti Kuninkaanristin alueen asiantuntijana ja tietojen kerääjänä. Hänen utteruutensa tapahtui vaivojaan säästämättä vapaaehtoisena talkoolaisena ja esimerkiksi hän toimi erittäin aktiivisena vuokselaatuotteiden varastojana ja huolehti talouden eteen markkinoimalla tuotteita.

Tunsin Pekan noin kymmenen vuoden ajan ja hänen puoleensa oli aina helppo kääntyä. Pekan kotiin oli mukava mennä, kun siellä oli aina vastassa ystävällinen karjalainen kodin ilmapiiri; Pekka ja hänen puolisonsa Helvi.

Kahvittelu ja runsaat pöydän antimet edesauttoivat aina mielenkiintoisten muistelusten pariin. Aiheista ei ollut koskaan pulaa, koska Pekan elämäkirjoon on sisällynyt lähes kahdeksankymmentäviisi rikasta ja toisaalta myös monien koettelemusten täyteistä vuotta. Viimeisen vuoden aikana sain kahdesti keskustella Pekan kanssa syvällisesti hänen kertoessaan omasta suvustaan ja vuosikymmenien kokemuksiaan eri elämän vaiheista. Hänen isällinen lähestymistapansa oli jotain koskettavaa, joka jää pysyvästi mieleeni.

Elämän kulkuun liittyy aina jossain vaiheessa luopumisen aika, jolloin muistoiksi jää jäljelle yhdessä eletyt ajat.

Pekkaa jäi kaipaamaan puoliso, tytär perheineen, veli ja sisaret läheisineen muiden sukulaisten ja ystävien lisäksi.

Taisto Virkki

VUOSIA TÄYTTÄNEITÄ

Seitsemänkymmentä vuotta täytti 3.5. konservaattori Kalevi Ijäs Hämeenlinnassa.

Hän on syntynyt Ruokolahdella 1936. Äidin, Tyyne Ijäsken syntymäkotiin Vuoksen Kuninkaanristiin muutettiin välirauhan aikana 1942. Kalevin koulunkäynti alkoi 1943 opettaja Terttu Junttilan ollessa opettajana Kuninkaanristin koulussa.

Evakkomatka alkoi 1944 kesäkuussa kulkien Pihlajavedelle, Kiikalaan, Hattulaan ja lopuksi nykyiselle kotiseudulle Hämeenlinnaan.

Kotiseututyö on ollut Kaleville harrastuksena merkittävä. Hämeenlinnaseurassa hallituksen jäsenenä 24 vuotta, josta puheenjohtajana kuusi vuotta. Hämeenlinnan Omakotiyhdistyksessä 1962 alkaen, josta sihteerinä 18 vuotta. Hämeenlinnan Karjala-seurassa jäsenenä 1978 alkaen. Seuran hallituksessa 2001 alkaen.

Luottamustehtävissä Kalevi on ollut Hämeenlinnan kaupungin koululautakunnassa, teknisessä lautakunnassa, sekä kirkollisissa luottamustehtävissä useampia kausia. -RI

VUOSIA TÄYTTÄNEITÄ

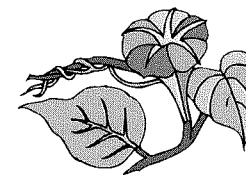

80 vuotta täyttää 25.5.2006 kunnallisneuvos Teuvo Viskari Orivedellä. Hän on syntynyt Sakkolan Vilakkalasta. Orivedellä hän on työskennellyt opettajana ja maanviljelijänä. Hän on toiminut lukuisissa kunnallisissa, maakunnallisissa ja valtakunnallisissa luottamustehtävissä. Sakkola-Säätiön hallitukseen kuuluva Teuvo Viskari on myös toiminut aktiivisena aineistonkerääjänä kotikylästään Vilakkalasta tekeillä olevaan kyläkirjaan. Merkkipäivänä ei vastaanottoa.

Suvannon Seutu julkaisee joka numeronsaan perheutisia: merkkipäivät, poisnukkuneet, valmistuneet, vihityt, häpäivät, kastetut jne. Laita tiedot toimitukseen, mutta muistathan kysyä asianosaisilta luvan tietojen julkaisemiseen. Toimituksella on oikeus muokata ja lyhentää lähetettyjä tekstejä.

Timanttihäpäiväänsä viettivät 10.3.2006 Maija, o.s. Käppi, ja Antti Auvinen Suonenjoella. 1.4.2006 Maija täytti myös 80 vuotta. Hän on kotoisin Sakkolan Kiviniemestä. Maija lähettää paljon terveisiä sukulaisille ja tuttaville.

Urho Juhon poika Kallonen Sakkolan Keljasta ja Mirjam Linnea Holmberg Mäntsälästä. Vihityt avioliittoon 10.6.1946, joten vietämme pian 60-vuotishäpäiväämme, perhepiirissä.

Naisia neljässä polvessa

Siuntion kirkossa pidettiin kastetilaisuus, jossa sukumme viidennen polven tyttö sai nimen Milja Nea Aleksandra Niemi. Kuvassa ovat Raija Hakala, Saara Järvinen, Milja Niemi ja Maija Hakala. Onnellinen 81-vuotias isomummo Saara Järvinen, o.s. Suokas, on kotoisin Sakkolan Kaarnajoelta.

LÄHDE KARJALAISILLE KESÄJUHLILLE HAMINAAN 17.-18.6.2006

Punkalaitumen, Vesilahden, Lempäälän ja Valkeakosken karjalaisseurat järjestävät yhteisen kesäretken Karjalaisille kesäjuhlille Haminaan. Vastuullisena matkanjärjestäjänä on Vesilahden Liikenne.

LAUANTAI 17.6.

Lähtö Pirkanmaalta: Klo 8.30 Punkalaidun, OP-9.00 Narva- 9.15 Vesilahti, koulukeskus-9.30 Lempäälä, linja-autoasema-9.45, Sääksjärvi-10.00 Tampere, linja-autoasema-10.30, Valkeakoski, linja-autoasema.

Haminaan saavumme n.klo 14.00. Majoittuminen RUK:n kasarmille juhlapaikan läheisyyteen. Avajaisjuhla klo 15-16.30. Illan ohjelma monipuolisesta tarjonnasta vapaasti valiten.

SUNNUNTAI 18.6.

Aamiainen kasarmilla. Klo 9.00 alkaen Karjalainen tori. Klo 9.30 kunniakäynnit muistomerkeillä. Klo 10.00 Jumalanpalvelus. Klo 12 Juhlakulkue. Noin klo 13 lounas. Klo 15.00-17.00 Päiväjuhla Haminan Bastionissa. Päiväjuhlan jälkeen lähtö kotimatalle.

Matkan hinta:

110 EUR/henkilö (12-19 hengen ryhmä)
95 EUR/henkilö (vähintään 25 hengen ryhmä)

Hinta sisältää majoituksen RUK:n kasarmilla, pääsyn lauantain avajaisjuhlaan ja sunnuntain päiväjuhlaan, aamiaisen ja lounaan sunnuntaina sekä kuljetuksen Pirkanmaalta. Matkan järjestäjä varaa oikeuden peruuttaa matkan, mikäli lähtijöitä on vähemmän kuin 12.

Ilmoittautumiset 9.6.2006 mennessä Vesilahden Liikenne (03)3737300 tai Eero Pilviniemi 040-7089213.

RETKI RÖYKKYLÄÄN KESÄKUUSSA

Muutama henkilö mahtuu mukaan kolmen päivän retkelle Röykkylään ja Kiviniemeen 16.-18. kesäkuuta. Lähtöpaikka on Lahti; paluumatkalla poiketaan Äyräpään kirkkorantaan ja Viipuriin. Yöpyminen Green Villagessa. Matkan hinta puolihoitona on 350 euroa. Soita heti: Heikki Karjalainen 040 5780 825
hk@iki.fi

Sananparsia

Vastaa en hakkaa ko saunas,
mukki en meä ku syyvves.
(Sakkola).

Ei maksa riijellä;
ko ois aikaa ni tapeltais.
(Kirvu).

Ei tule mittää mei muori
kuolemast, jos ei Jumala tautii
lissää. (Vuoksela)

Pelkää tyttöä ko
hevoine kauri. (Vuoksela)

Lisätietoja ryhmäkerääjät sekä
Markku Nuora, p. 0400 637 730.
Jarkko Nuora p. 040 716 6170

Vesilahden Liikenne KY
Myllytie 58, 37370 NARVA
p. (03) 373 7300,
0400 637 730
f. (03) 373 7430
info@vesilahdenliikenne.net

MATKATARJONTAAMME KARJALAAN KESÄLLÄ 2006

2. - 4.6.2006 MATKA SAKKOLAN HOVINKYLÄÄN
Ryhmäkerääjä: Soini Hartikainen

30.6. - 3.7.2006 METSÄPIRTTI - JUHLAT
- Kohteina mm. Sakkola ja Metsäpirtti
- Kirvesmäkikerhon juhlamatka, mutta myös muut tervetulleita mukaan
- Ryhmäkerääjä: Airi Touru ja Vesilahden Liikenne

1. - 4.7.2006 MATKA KANNAKSELLE
- Kohteita mm. Terijoki, Kronstadt, Kuolemanjärvi, Sakkola ja Käkisalme
- Ryhmäkerääjät: Hannu Turkinen ja Vesilahden Liikenne

6. - 9.7.2006 VULLIN SUVUN MATKA SAKKOLAAN
- Ryhmäkerääjä: Pekka Vulli

10. - 14.7.2006 SORRIN PATALJOONAN JALANJÄLJILLÄ
- Kohteita mm. Sortavala, Aunus ja Aunuksen Karjala
- Ryhmäkerääjät: Vesilahden Liikenne ja Anneli Nurmi

27. - 30.7.2006 KESÄPÄIVÄ KARJALASSA
- Risteily Laatokalla ja juhla Käkisalmissa 29.7.
- Ryhmäkerääjät: Hannu Turkinen ja Lomalinja

31.7. - 3.8.2006 MATKA SAKKOLAAN
- Kotiseutumatkailua kesäisessä Sakkolassa
- Ryhmäkerääjä: Vesilahden Liikenne

6.8.2006 SAKKOLA-JUHLAT JUUPAJOELLA
- Vesilahden Liikenne järjestää bussikuljetuksen juhlille reittiä
Vesilahti-Lempäälä-Tampere-Orivesi

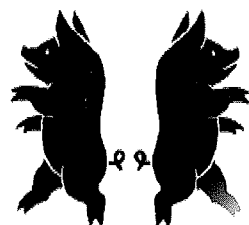
10. - 13.8.2006 ÄÄNINEN - LAATOKKA - SUOMENLAHTI
- Ryhmäkerääjät: Vesilahden Liikenne ja Lomalinja

6. - 12.9.2006 KUOLAN JA KALOTIN RUSKALOISTO
- Ryhmäkerääjät: Vesilahden Liikenne ja Lomalinja

Seuraava Suvannon Seutu

nro 4 ilmestyy kesäkuussa juhannukseksi. Aineistojen on oltava toimituksessa to 8.6. mennessä. Sitä seuraava lehti nro 5 ilmestyy heinäkuun loppupuolella, aineistot toimitukseen pe 14.7. mennessä.

Sakkolan pitäjäjuhlat
Juupajoella sunnuntaina
6.8.2006.

Järjestäjänä
Juupajoen Karjalaiset ry.
Tule mukaan juhille,
laita päivä jo almanakkaasi!

Lisätietoja juhlasta
seuraavissa lehdissä.

Karjalaiset
kesäjuhlat
Haminassa
16.-18.6.2006

Vuoden 2006 Karjalaiset kesäjuhlat vietetään karjalaisissa ympyröissä 16. - 18.6.2006.

Haminassa jatketaan katkeamatonta karjalaisten kesäjuhlien perinnettä. Järjestyksessä 58. juhlien ohjelma koostuu musiikista, yhdessäolosta, pitäjä- ja sukuseurojen esittelyistä. Oman lisänsä juhla viikonloppuun tuo Suomenlahden saaristolaiskulttuuri, kaupungin sotilasperinne ja Karjalaiset nuoret kansantanssijat ovat mukana näkyvästi. Juhlajärjestelyt ovatkin täydessä vauhdissa.

Majapaikkoja myös varuskuntakasarmeilla: Japi-Matkat, p. 05 - 3559365, sähköposti: jarmo.ahonen@japi-matkat.fi, www.japi-matkat.fi.

Juhlatoimikunnan puheenjohtaja Jorma Lindström, p. 0400 655 069 ja juhlatomikunnan sihteeri Eija Vänskä-Sinkkonen, p. 0400 - 8292 706, sähköposti: eija.vanska@pp.inet.fi.

Lisätietoja www.karjalanliitto.fi.

KANNAKSEN KAUNISTA JA KARUA HISTORIAA

Tilaa nyt lahjaksi itsellesi ja muille historiankirjojamme muovikantisina näköispainoksina edullisesti:

”Hovinkylä 1911 – 1991”, kertomuksia ja valokuvia Sakkolan nuorimmasta kylästä, nyt 240 sivua, joista uusia, ennen julkaisemattomia 80 sivua. Hinta 35,- euroa + pk.

”Hovinkylä 1911 – 2001”, tehty kylän 90-vuotis juhlakirjaksi, sekä Petäjärven hovin, ja koko eteläisen Kannaksen lahjoitusmaatalonpoikien kunniaksi. Hinta 35,- euroa + pk.

Hovinkylä – Ojaniemi 1924 – 2004”, tehty samana vuonna aloittaneiden yhteisen kansakoulupiirin ja Petäjärven emäntäkoulun 80-vuotisen historian muistoksi. Lähes 400 sivua, tietoja yli tuhannesta kannakselaisesta, kymmenistä suvuista ja taloista ja satoja valokuvia tai karttoja. Hinta 40,- euroa + pk.

”Suvannon laaksoa ennen ja nyt”, postikortteja kotiseudun kauneimmista maisemista. Hinta 3,- euroa + pk 8 kappaleen erissä, joko kaikki erilaisia tai vain haluttuja kohteita.

Tilauksia toivomme
puhelimella tai kirjeellä:

Meeri Häkkinen
p.(09) 8011381,
Katajatie 8,
02360 Espoo.

Soini Hartikainen
p.(03) 6751482,
Jähkyentie 66,
14700 Hauho.

SUVANNON SEUTU

Suvannon ympäristön kotiseutulehti vuodesta 1957. Ilmestyy 8 kertaa vuodessa.

Toimitus: Suvannon Seutu,
Rautasemantie 375,
37500 Lempäälä

Päätoimittaja

Marjo Ristilä-Toikka, Lempäälä
Puhelin 040 730 2622
tai (03) 374 8 448 iltaisin
marjo.ristila-toikka@kolumbus.fi

Metsäpirtin yhdyshenkilö

Ilmi Pesonen,
puh. 09-694 6309 tai 040730 6166
ilmi.pesonen@welho.com

Vuokselan yhdyshenkilö

Taisto Virkki, Tampere
p. 03 - 363 1750, 0400-576722
taisto.virkki@luukku.com

Toimituskunta

Esko Kallonen, Eero Koppanen,
Ritva Koski, Juha Kuisma,
Hannu Paukku, Aila Alanen,
Ilmi Pesonen, Taisto Virkki

Tilaushinta 20 euroa/vuosikerta.

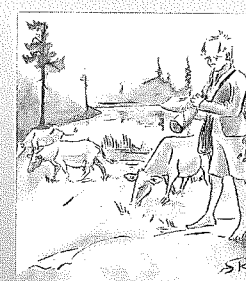
Ilmoitushinnat 0,20 euroa
palstamillimetri (+alv 22%)

Julkaisija: Sakkola-Säätiö Kirjapaino: Koski-Print, Valkeakoski

PETÄJÄRVI

Sakkolan pitäjässä
Karjalan kannaksella

Petäjärven kylän elämää

Tilaa oma

Petäjärvi-kirja

Oppaaksi vaikkapa kotiseutumatkalle!

30 euroa kpl + postikulut.
430 sivua, 270 valokuvaa!

Tilaukset:

Marjo Ristilä-Toikka
p. 040- 730 2622

Teuvo Kuparinen
p. 09-801 5617

Yrjö Raaska p. 03- 3739 541
Ritva Koski p. 03- 3739 728

Putkiliike

P. Nuora Ky

37560 KULJU

Puh. 367 6100

SEURAAVA SUVANNON
SEUTU ILMESTYY
JUHANNUKSEKSI

Tilaukuponki SUVANNON SEUDULLE

Tilaan pitäjälehti Suvannon Seudun, vuosikerta 20 euroa! Loppuvuoden numerot 3-8, 15 euroa.

Nimi:

Osoite:

Lahjatilauksen saaja:

Palautetaan osoitteella: Suvannon Seutu, Rautasemantie 375, 37550 Lempäälä.

Tai tilaa sähköpostitse: marjo.ristila-toikka@kolumbus.fi

SAKKOLA-SÄÄTIÖ

Hannu Turkkinen,
hallituksen puheenjohtaja,
Turkkisentie 12, 37550 Lempäälä,
puhelin 040-5814398
tai 03-3752525
hannu.turkkinen@kotiportti.fi

Aaro Viskari, varapuheenjohtaja
Helsingintie 32, 37560 Lempäälä,
p. 03-3676 190, 0400-836656

Matti Naskali, sihteeri,
Rautaranta 8, 28400 Ulvila,
p. 02-538 0855, 0500-721902
matti.naskali@mknpalv.inet.fi

VALTUUSKUNTA

Hannu J. Paukku, puheenjohtaja,
Harjatie 5, 32210 Loimaa
p. 02- 762 8152, 0500-741296
hannu.paukku@punkalaidun.fi

Esko Kallonen, varapuheenjohtaja
Kukkolantie 4, 37560 Lempäälä
p. 03- 3676603, 040-5540747

SAKKOLA-SEURA

Leena Rantakari, puheenjohtaja
Haapaniemenkatu 16 A 142,
p.09-710 846, 040-514 1682
leena.rantakari@elisanet.fi

HOVINKYLÄSEURA

Soini Hartikainen, puheenjohtaja
Jähkyentie 66, 14700 Hauho
soini.h@surfeu.fi
p. 03 -675 1482, 0400 -207 844

METSÄPIRTTI SEURA RY

Kalevi Hyytiä, puheenjohtaja
Norppakuja 6A, 01480 Vantaa
p. 04050 22750
kalevi.hyytia@metsapirtti.net

Kimmo Laulajainen, varapj
Kaarikuja 1 A 3, 00940 Helsinki
p. 09-304 854, 040534 5062

Ilmi Pesonen, sihteeri
Porslahdentie 10 A 13,
00960 Helsinki
p. 09-694 6309, 040730 6166
ilmi.pesonen@welho.com

METSÄPIRTTIKERHOT:

TAMPEREEN

METSÄPIRTTIKERHO

Helka Korpela
Kalevan puistotie 13 C 58
33500 Tampere
p. 040565 0905
helka.korpela@kolumbus.fi

ETELÄ-POHJANMAA

Esko Lylander
Mustikkatie 1, 66400 Laihia
p. 06-4771300, 050599 7720
Mauno Hämäläinen
Vaasantie 270, 61600 Jalasjärvi
p.06-456 0482, 040527 4960

UUSIKAUPUNKI

Anneli Virtanen
Pappilankuja 15, 23600 Kalanti

0031012/KESKIU 70037000
Hynnä Tauno
Kurkipolku
37550 LEMPAALA

Aila Martelius-Mäkelä,
puheenjohtaja
Pietarink. 3 B 8, 20320 Turku
Niilo Kiiski, sihteeri
Tennaritie 7, 21200 Raisio
puh. 02-4383167 tai 0503575767

METSÄPIRTTI- JÄRJESTÖT TMK

Ossi Tuokko, puheenjohtaja,
Alaverstaanraitti 6 F 106,
33100 Tampere p. 0407542738

KIRVESMÄKI KERHO RY

Aulis Ukkonen
Tunnelitie 6 A 17
02700 Kauniainen
p. 09-505 1897, 0400 522854

METSÄPIRTTI ARKISTO

Mynämäen kirjasto
Yhteyshenkilöt:
Kari Ahtiainen p. 0445843107
Markku Lemmetti
02-4310956, 050-5119720
marku2@saunalahti.fi

VUOKSELA-SEURA ry

Taisto Virkki, puheenjohtaja
Paununkatu 24, 33700 Tampere
taisto.virkki@luukku.com
p. 03 - 363 1750, 0400-576722

Laila Saario, sihteeri
Rauduskoivunkuja 6,
36600 Pälkäne
taistosaaario@netti.fi
p. 03- 534 3240, 040-586 0691

Sukututkimusasiat
Pentti Warvas,
Tervatie 25, 03100 Nummela
pentti.warvas@dnainternet.net
p. 019 - 334 606

Internet-asiat (vuoksela-seura.fi)
Timo Broman, Kurkelantie 619
25460 Toija
timo.broman@kisko.salonseutu.fi
p. 02 - 739 8419, 050 - 3335152

PITÄJÄMME INTERNETISSÄ

www.vuoksela-seura.fi

www.sakkola.fi

www.metsapirtti.net

SUVANNON SEUTU

Sakkolan, Metsäpirtin ja Vuokselan pitäjälehti,
ilmestyy 8 kertaa vuodessa, vuosikerta 20 euroa.